

APŽVALGA

VIŠINSKIO JUOKAS

Prezidentas Trumanas pasiūlė "pastovios taikos planą." Tam planui, po ilgų pasitarimų, pritarė Anglija ir Prancūzija. Valstybės sekretorius, Dean Acheson, Paryžiuje, Jungtinių Tautų seime, tą planą įteikė trijų valstybių vardu seimui apsvarstyti. Planas paprastas ir visai protingas. Jis reikalauja:

Padaryti ginkluotų pajėgų ir ginklų "inventorių." Kitaip sakant, visos valstybės parodo, kiek jos yra apsiginklavusios.

Darant inventorių susitarti, kokios ginkluotos jėgos leistos kiekvienai valstybei, kad, pagal gyventojų skaičių, visos būtų maždaug lygiai ar "balansuotai" ginkluotos.

Paskui palaipsniui mažinti ginkluotą pajėgą ir ginklų gamybą. Į ginklus įeina ir atominiai ginklai.

Darant inventorių ir paskui mažinant ginkluotą pajėgą turi būti įvesta tikra kontrolė, kad niekas nebūtų apgautas. Kontrolė turi būti visai rimta. "foolproof," arba tokia, kad dargi apgavikas Stalinas negalėtų jos apeiti.

Į šitą trijų valstybių pasiūlymą Andriejus Višinskis atsakė šitaip:

"Aš vos galėjau akis sumerkti vakar naktį perskaitęs tą kalbą (prezidento Trumano ir valstybės sekretoriaus Achesono). Aš negalėjau miegoti todėl, kad aš juokiu. Paprastai aš nesu linkęs juoktis, bet ši kartą dargi šitoj vietoj (JT seimo tribunoj), nors aš ir stengiuosi susilaikyti, nes noriu laikytis padomumo ribose iš pagarbos tam, kas pones pirmininke, bet aš visgi negaliu susilaikyti nuo juoko, galvodamas apie tą vadinamąją taikos siūlymą, kurį patiekdamos Jungtinės Amerikos Valstybės bando paversti iniciatyvą iš Sovietų Sąjungos."

Tai ir visos esmėje Rusijos atsakymas į trijų valstybių ilgai ruoštą, aptartą ir patiektą planą. Višinskis "juokiasi." Juokiasi sintetiniu juoku, kaip numirėlis, kuriam mirtis lupas sukraipė ir jis sustingęs "juokingoj" pozoj.

Bet ir Višinskis pasakė šiek tiek tiesos savo "juoko" priepuolyje. Jis sako, kad "Vakarai" bando paversti iniciatyvą iš Rusijos taikos propagandos srityje. Reikia manyti, kad Amerikoje nėra nė vieno žmogaus, kurs galėtų manyti, jog Rusija šitą planą priims. Rusija, kaip ji šandien yra "susitvarkiusi," tokio plano negali priimti. Ji negali priimti todėl, kad ji ruošiasi karui, o agresorius savo karo pajėgų niekam nerodys ir negali rodyti. Rusija yra užsidariusi nuo likusio pasaulio ir jokios "foolproof" kontrolės su svetimų valstybių inspektoriais nepriims ir negali priimti. Kol Rusijoj yra bolševikiškas režimas, su milijonais vergų koncentracijos stovyklose, tol tas režimas visokios tikros kontrolės vengs, kaip "kipšas kryžiaus," ir savo paslapčių nerodys ir negali rodyti. Juk kiekvienas kontrolės inspektorius bus "šnipas," kuris stebės ne tik ginklavimąsi, bet ir visą šurkščių, alkang, vergišką rusiškąjo

gyvenimo tikrovę. Tai kaip ieisti tokią kontrolę, o be kontrolės kalbos apie nusiginklavimą yra tik nepuikius juokas.

Lieka "iniciatyva" taikos propagandoje. Rusija kelinti metai kalba apie "taiką," tą žodį visai linksnioja, o Maskvos diktatoriai dedasi taikos šalininkai. Nuo pat tos dienos, 1946 metais vasario 9 d., kada Stalinas paskelbė didžiąją Rusijos ginklavimosi programą, bolševikų propagandistai kalba apie taiką, perša taiką, giria taiką, renka parašus po taikos peticijomis. Jų lupose taika, bet jų ginklavimasis eina, kaip pašėlęs. Tokia jau yra agresorių technika. Nuo Čingizchano iki Hitlerio, nuo turkų sultonų iki Juozo Stalino kiekvienas agresorius lupomis gyvė "taiką," kad tuo būdu savo numatomą auką užmigdytų. Stalino didžiausias noras yra, kad "Vakarų" žmonės patikėtų jo "taikingumui," nes tada lengviau būtų primesti jiems savo valią ir galią.

Dabar "Vakarai" siūlo savo taikos planą. Siūlo protingą nusiginklavimo ir kontrolės planą, kurį supras kiekvienas galvojančias žmogus. Ką Maskva į tokį planą gali atsakyti? Nagi, gali "juoktis," kaip A. Višinskis tą darė ir gali siūlyti dar "geresnį" taikos planą. Višinskis ir tą darė. Jis siūlo:

Per 10 dienų baigti Korejos karą ir atsitraukti nuo 38-tos paralelės; per 3 mėnesius ištraukti visų valstybių kariuomenę iš Korejos; siūlo susirinkti penkiems didiesiems ir padaryti taiką; siūlo, kad penki didieji pasirašytų "taikos paktą"; siūlo, kad Jungtinės Tautos paskelbtų, jog dalyvavimas Atlanto Pakte yra nesuderinamas su JT charteriu.

Ką "Vakarai" darys su Višinskio "planu" yra visai nesvarbu. Šiuo metu svarbu yra, kad Vakarų valstybės testų ginklavimąsi visomis pajėgomis, nes ne "planai," bet tikrai ginklas gali sulaukyti Maskvos diktatoriaus nuo kruvinos avantiuros.

MUSŲ SKAITYTOJAMS KANADOJE

Mūsų skaitytojai Kanadoje beveik visada savo prenumeratas "Keleivui" prisiunčia money orderiais. Bet Kanados provincijoje, nedideliuose miesteliuose, yra nepriteusių paštininkų, kurie nežino skirtumo ir išrašo "Canadian Postal Money Order." Tokie money orderiai galioja tikta Kanadoje; pas mus, Jungtinėse Valstybėse, jie neiškeičiami ir mums tenka juos gražinti Kanadon ir prašyti, kad Kanados pašto departamentas jų vieton prisiųstų mums tarptautinių money orderių. Tas pridėtas nemaza keblumo ir užtrunka keletas savaitių iki mes gauname pinigų.

Todėl prašome, kad siųsdami mums money orderius, mūsų skaitytojai visada vartotų blankas tarptautiniams money orderiams. Administracija.

Sudan

Palei ilgiausią Afrikos joms, o ne kam kitam. To upę, Nilą, guli Egiptas ir nusistatymo laikosi dabar toliau į pietus, palei tą pa- ir Anglija ir remdamosi ta- čia upę yra Sudanas, dėl pažiūra atsisako Sudaną kurio dabar iškilo ginčas atiduoti Egiptui, kaip egipt- tarp Egipto ir Anglijos.

Sudanu yra vadinama ir visa vidurinioji Afrika, bet didžiąją dalį to Sudano valdo Prancūzija, o angliai turi tik tai dalį, kuri eina nuo Abisinijos palei Nilą iki Egipto.

Vadinamasis anglų Sudanas yra milžiniškas kraštas, beveik vieno milijono ketvirtainių mylių ploto (967,500 k. m.). Jame gyvena apie 8 milijonai žmonių, mahometonų ir dalimi krikščionių, negrų ir arabų.

1884 metais šiandieninis Sudanas turėjo apie 9 milijonus gyventojų, bet iki 1899 metų gyventojų skaičius ten buvo sumažėjęs iki 2 milijonų. Tai atsitiko dėl bado, dėl netvarkos, dėl karų ir anarchijos.

1899 metais angliai susitarė su Egiptu paimti Sudaną ir bendrą valdymą, kondomoniumą, ir nuo to laiko per virš 50 metų gyventojų skaičius Sudane padidėjo veik keturis kartus.

Kam priklauso Sudanas? Seniau į tą klausimą būtų visokių atsakymų. Prancūzai norėjo jį pasisavinti. Egiptas jį savinasi ir valdė. Anglai jį buvo užkariavę ir įjungę į savo kolonijinę imperiją. Paskui angliai susitarė su Egiptu dėl bendro valdymo. Bet vienas teisingas atsakymas kad Sudane gyvena tos pa- Sudano priklausomybę yra tas, kad Sudanas priklauso to krašto gyventojams.

ne arabų kalba yra vyraujanti, todėl nėra jokių kliučių, kodėl Sudano gyventojai negalėtų jaustis savo valstybės susijungę su Egiptu. Viena sudaniečių dalis ir reikalauja, kad Sudanas susijungtų su Egiptu ir sudarytų vieną valstybę, bet paliekant Sudanui tam tikrą autonomiją vietos reikams tvarkyti. Kita Sudano gyventojų dalis reikalauja savo kraštui nepriklausomybės ir nenori priklausyti nuo Egipto valdininkų saualės.

Dabartinis Egipto ginčas su Anglija neabejojamaipagreitins Sudano gyventojų apsisprendimą ar dėtis su Egiptu, ar siekti nepriklausomybės ir, kaip lygus su lygiu, susitarti su Egiptu dėl bendrųjų klausimų sprendimo ir ypač dėl Nilo upės tvarkymo, dėl statymo tvenkinių, elektros stočių ir pan.

Sudaną yra viena dalis didžiulės, nors jau kiek ir sumažėjusios Britų imperijos. Ukišku žvilgsniu tai yra dalis labai svarbi. Daliais Sudano teritorijos yra dykumos, bet palei Baltąjį ir Mėlynąjį Nilą yra daugybė derlingų žemių, kur auga įvairiausi tropikų augalai. Anglų pastangomis Sudanas pasidarė vienas iš didesniųjų pasaulio medvilnės augintojų ir aprūpina Anglijos pramonę butina medvilnės žaliava. Mineraliniai Sudano turtais dar mažai tere iširti, bet sakoma, kad ten yra ir aukso ir kitokių žemės gelmių gerybių.

Šalia tų samprotavimų egiptiečiai iškelia ir kitus, kad Sudane gyvena tos pa- čios tikiybos ir kalbos žmonės, kaip ir Egipte. Sudanklauso to krašto gyventojams.

Kožnas paskambinimas... kožnas draugišką pasikalbėjimą nuobodžią dieną su kuo nors gretimose namuose ar kitą miesto pusėj kainuoja tik kelis centus.

Kaip galima to nuolatinio pasikalbėjimo vertę apskaičiuoti?

Ir, ne kaip kiti perkami dalykai, telefono vertė nuolat didėja.

Telefono patarnavimas yra geresnis, greitesnis, veiklesnis. Yra daug naujų telefonų, kuriuos galit pasiekti... daugiau žmonių gali pasiekti jus.

Ir vistiek—nors telefono vertė labai padidėjo, telefonas paima iš jūsų šeimos biudžeto daug mažiau negu paimdavo dešimt metų atgal.

NEW ENGLAND Telephone & Telegraph Company

Some people who have applied for telephone service are still without it because we lack necessary equipment. To correct this situation is one of our major projects.

Reference to the telephone's value is directed to users who may overlook it in this world of changing values. At the same time it serves as an added incentive for us to do everything possible to supply service for those who are waiting for it.

Worth 50 much costs 50 little

The

Prezidentas Trumanas praeitą savaitę pasiūlė Maskvai "padėti kortas ant stalo" ir jas ten laikyti nusiginklavimo reikale. Prezidentas siūlė pirma padaryti inventorių, kiek kuri valstybė turi karo pajėgų ir ginklų, neišskiriant atominių ginklų. Paskui siūlė susitarti dėl "balansuoto" ir palaipsniui vykdomo nusiginklavimo. Svarbiausias prezidento Trumano pasiūlymas lietu ginklavimosi kontrole, kuri turi būti "foolproof." Kol tas pasiūlymas pasaulis turi ginkluotis.

Pasiūlymas visai protingas, bet Maskva jo nepriima. Maskvai nusiginklavimas nerūpi. Maskva norėtų tik "Vakarų" nuginkluoti ir tuo tikslu pučia taikos burbulą, bet pati ginkluojasi visomis išgalėmis. Ir ginkluojasi jau penkių pokarinių metų, kai tuo tarpu Amerika ir visi "Vakarai" tik po Korejos karo pradžios pradėjo rimčiau ginkluotis.

62,063,383 Parašai

Bolševikų "Laisvė" paskelbė, kad bolševikų įkurtą "taryba taikai ginti" surinkusi įvairiose šalyse virš 500 milijonų parašų! Pavyzdžiui, Kinijoj "surinkta" 344 milijonai parašų, nors tame krašte tik mažutė gyventojų dalelė gali pasirašyti. Albanijoj "surinkta" 865,885 parašai, nors ten ir dešimtoji to skaičiaus dalis nemoka pasirašyti. Taip parašus renkant galima buvo surinkti ir daugiau. Iš tikrųjų, kodėl Stalinas, vienu plunksnos pabraukimu, negalėjo pasirašyti už visus 800 milijonų žmonių, kurie dabar gyvena Kremliaus šėšelyje?

O Maskvos propagandistai iš "Laisvės" pastogės, dėdami tą parašų istoriją, matomai, skaitė, kad jos skaitytojai, pripratę nuryti ir ne tokius melus, priims ir tą pasaką, kaip šventą tiesą. Ir priims. Jiems jau galima ir kuolą ant galvos tašyti...

Vėl "Didieji"

Maskvos Višinskis pasiūlė, kad susirinktų "penki didieji" taiką gelbėti. Prancūzijos prezidentas siūlė, kad "keturi didieji" susitiktų ir akis į akį padiskutuotų taikos gelbėjimą. W. Churchill laikosi savo senosios pažiūros, kad "trys didieji" susitiktų ir išgelbėtų taiką.

Kyla klausimas, kiek tų "didžiųjų" iš viso dabar yra? Kai Jaltaje didieji mėsinejo pasaulį, žmonės kalbėjo, kad ten ne trys, bet tik pustrėčio didžiojo buvo. Vienas Stalinas, kitas Rooseveltas, o Anglijos Churchill jau tada atstovavo tik pusę pasaulinės galybės.

Dabar, pagal norą, į didžiuosius priskaitoma Prancūzija, Anglija, o rusai ir Kinijai suteikia didybės vardą, nors Kinijos itaka pasaulyje šiuo tarpu nėra didelė. Kinijos režimas dar nėra nusistovėjęs ir siūly-

mas Kiniją "padidinti" daromas tik tam, kad priverstų Vakarų valstybes pripažinti Kinijos gincijamą režimą. Dėlto ir iš to pasiūlymo nieko neišeis.

Rinkimų Posukis?

Politiniai stebėtojai dėl praeitos savaitės rinkimų įvairiuose miestuose sako, jog įvykęs "pasisukimas i moralę." Daugelyje vietų buvo išsluotos priekirmiosios "politinės mašinos." Pavyzdžiui, Philadelphiaj 68 metus valdžiusi republikonų mašina buvo išvalyta; New Yorke Tammany Hall politikieriai prakiso miesto tarybos pirmininko vietą; Bostone Curley mašinos likučiai buvo išvalyti iš miesto tarybos, ir daug kur kitur.

Ar iš tų rinkimų galima daryti toli siekiančias išvadas, palieka betgi neaišku. Bostone New Boston Committee indorsavo atsakomungus žmones, bet balsuotojai iš tų indorsuotų kandidatų išmetė lauk du republikonus, kurių ten du ir tebuvo. Į moralę—taip, bet į republikonus—tai dar neaišku!

Leon Jouhaux

Prancūzijos darbininkų vadui, Leonui Jouhaux (iš-tark Zuo), praeitą savaitę buvo paskirta Nobelio taikos premija. Pirmą kartą darbininkų unijų vadui pripažįstama tokia garbė ir taikos dovana.

Leon Jouhaux jau 50 metų stovi Prancūzijos darbininkų judėjimo priešakyje. Pradėjo jis savo unijinę karjerą, kaip sindikalistas, bet jau daug metų jis vadovauja Prancūzijos socialistinėms darbo unijoms ir yra vienas iš įtakingiausių vadų tarptautiniame darbininkų judėjime.

L. Jouhaux gavo Nobelio premiją už pasidarbavimą taikai. Bet L. Jouhaux nėra pacifistas. Tradicinis darbininkų pacifizmas, ypač Prancūzijoje, pasirodė esąs visų agresorių geriausias tulkinkinas. Kai Hitlerio armija sugūžėjo į Prancūziją prancūzų pacifistai nuėjo net bendradarbiauti su juo. L. Jouhaux sėdėjo koncentracijos stovykloje. Šiandien L. Jouhaux vėl stovi priešakyje tų darbininkų, kurie neatsideda tuščiu pacifizmu, bet kala ginklus prieš gresiantį Maskvos imperializmą.

Peronas Laimėjo

Argentinos rinkimus laimėjo Peronas. Jis laimėjo todėl, kad į rinkimusėjo "karo stovio" remiamas, areštuodamas opozicijos vadus, užsmaugęs laisvą spaudą, terorizuodamas saunepalankius piliečius ir dalydamas išdo pinigų sa-viems parazitams.

Bet ir tokiose prielankiose sąlygose Perono laimėjimas vargu džiugina ir jį patį. Be spaudos, be radio, be laisvės rinktis, policijos ir peroninių padauzų persekiojama opozicija gavo daug balsų. Diktatorius, kuris nemoka suterorizuoti bent 90% balsų, stovi ant molinių kojų.

—J. D.

Kas Savaitė

Kortas ant Stalo!

Prezidentas Trumanas praeitą savaitę pasiūlė Maskvai "padėti kortas ant stalo" ir jas ten laikyti nusiginklavimo reikale. Prezidentas siūlė pirma padaryti inventorių, kiek kuri valstybė turi karo pajėgų ir ginklų, neišskiriant atominių ginklų. Paskui siūlė susitarti dėl "balansuoto" ir palaipsniui vykdomo nusiginklavimo. Svarbiausias prezidento Trumano pasiūlymas lietu ginklavimosi kontrole, kuri turi būti "foolproof." Kol tas pasiūlymas pasaulis turi ginkluotis.

Pasiūlymas visai protingas, bet Maskva jo nepriima. Maskvai nusiginklavimas nerūpi. Maskva norėtų tik "Vakarų" nuginkluoti ir tuo tikslu pučia taikos burbulą, bet pati ginkluojasi visomis išgalėmis. Ir ginkluojasi jau penkių pokarinių metų, kai tuo tarpu Amerika ir visi "Vakarai" tik po Korejos karo pradžios pradėjo rimčiau ginkluotis.

62,063,383 Parašai

Bolševikų "Laisvė" paskelbė, kad bolševikų įkurtą "taryba taikai ginti" surinkusi įvairiose šalyse virš 500 milijonų parašų! Pavyzdžiui, Kinijoj "surinkta" 344 milijonai parašų, nors tame krašte tik mažutė gyventojų dalelė gali pasirašyti. Albanijoj "surinkta" 865,885 parašai, nors ten ir dešimtoji to skaičiaus dalis nemoka pasirašyti. Taip parašus renkant galima buvo surinkti ir daugiau. Iš tikrųjų, kodėl Stalinas, vienu plunksnos pabraukimu, negalėjo pasirašyti už visus 800 milijonų žmonių, kurie dabar gyvena Kremliaus šėšelyje?

O Maskvos propagandistai iš "Laisvės" pastogės, dėdami tą parašų istoriją, matomai, skaitė, kad jos skaitytojai, pripratę nuryti ir ne tokius melus, priims ir tą pasaką, kaip šventą tiesą. Ir priims. Jiems jau galima ir kuolą ant galvos tašyti...

Vėl "Didieji"

Maskvos Višinskis pasiūlė, kad susirinktų "penki didieji" taiką gelbėti. Prancūzijos prezidentas siūlė, kad "keturi didieji" susitiktų ir akis į akį padiskutuotų taikos gelbėjimą. W. Churchill laikosi savo senosios pažiūros, kad "trys didieji" susitiktų ir išgelbėtų taiką.

Kyla klausimas, kiek tų "didžiųjų" iš viso dabar yra? Kai Jaltaje didieji mėsinejo pasaulį, žmonės kalbėjo, kad ten ne trys, bet tik pustrėčio didžiojo buvo. Vienas Stalinas, kitas Rooseveltas, o Anglijos Churchill jau tada atstovavo tik pusę pasaulinės galybės.

Dabar, pagal norą, į didžiuosius priskaitoma Prancūzija, Anglija, o rusai ir Kinijai suteikia didybės vardą, nors Kinijos itaka pasaulyje šiuo tarpu nėra didelė. Kinijos režimas dar nėra nusistovėjęs ir siūly-

mas Kiniją "padidinti" daromas tik tam, kad priverstų Vakarų valstybes pripažinti Kinijos gincijamą režimą. Dėlto ir iš to pasiūlymo nieko neišeis.

Rinkimų Posukis?

Politiniai stebėtojai dėl praeitos savaitės rinkimų įvairiuose miestuose sako, jog įvykęs "pasisukimas i moralę." Daugelyje vietų buvo išsluotos priekirmiosios "politinės mašinos." Pavyzdžiui, Philadelphiaj 68 metus valdžiusi republikonų mašina buvo išvalyta; New Yorke Tammany Hall politikieriai prakiso miesto tarybos pirmininko vietą; Bostone Curley mašinos likučiai buvo išvalyti iš miesto tarybos, ir daug kur kitur.

Ar iš tų rinkimų galima daryti toli siekiančias išvadas, palieka betgi neaišku. Bostone New Boston Committee indorsavo atsakomungus žmones, bet balsuotojai iš tų indorsuotų kandidatų išmetė lauk du republikonus, kurių ten du ir tebuvo. Į moralę—taip, bet į republikonus—tai dar neaišku!

Leon Jouhaux

Prancūzijos darbininkų vadui, Leonui Jouhaux (iš-tark Zuo), praeitą savaitę buvo paskirta Nobelio taikos premija. Pirmą kartą darbininkų unijų vadui pripažįstama tokia garbė ir taikos dovana.

Leon Jouhaux jau 50 metų stovi Prancūzijos darbininkų judėjimo priešakyje. Pradėjo jis savo unijinę karjerą, kaip sindikalistas, bet jau daug metų jis vadovauja Prancūzijos socialistinėms darbo unijoms ir yra vienas iš įtakingiausių vadų tarptautiniame darbininkų judėjime.

L. Jouhaux gavo Nobelio premiją už pasidarbavimą taikai. Bet L. Jouhaux nėra pacifistas. Tradicinis darbininkų pacifizmas, ypač Prancūzijoje, pasirodė esąs visų agresorių geriausias tulkinkinas. Kai Hitlerio armija sugūžėjo į Prancūziją prancūzų pacifistai nuėjo net bendradarbiauti su juo. L. Jouhaux sėdėjo koncentracijos stovykloje. Šiandien L. Jouhaux vėl stovi priešakyje tų darbininkų, kurie neatsideda tuščiu pacifizmu, bet kala ginklus prieš gresiantį Maskvos imperializmą.

Peronas Laimėjo

Argentinos rinkimus laimėjo Peronas. Jis laimėjo todėl, kad į rinkimusėjo "karo stovio" remiamas, areštuodamas opozicijos vadus, užsmaugęs laisvą spaudą, terorizuodamas saunepalankius piliečius ir dalydamas išdo pinigų sa-viems parazitams.

Bet ir tokiose prielankiose sąlygose Perono laimėjimas vargu džiugina ir jį patį. Be spaudos, be radio, be laisvės rinktis, policijos ir peroninių padauzų persekiojama opozicija gavo daug balsų. Diktatorius, kuris nemoka suterorizuoti bent 90% balsų, stovi ant molinių kojų.

—J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRASO

Kas Girdėt Chicagoje

Ankstyva Žiema

Iki pat lapkričio mėnesio pradžios turėjome gan gražų rudens orą. Žolė parkuose ir pievelėse aplink namus dar pusėtinai gražiai žaliavo ir lapai nuo klevų ir kitų medžių bei krumokščių dar nebuvo nukritę. Rudeninės gėlės ruošėsi pražydėti. Ir štai lapkričio 2 d. smarkus vėjas atputė šalčius, kurie kitas valstybes jau seniau buvo apėmę. O šeštadienį, lapkričio 3 d. po pietų pusėtinai prsnigo. Daugelis juokaudami vieni kitus sveikino, sakędami "Merry Christmas." Šalčiai ir kartu sniegas kol kas nei mano išnykti.

Veikimas

Staigiai atsibeldęs šiurkštus, žiemškas oras neigiamai atsiliepė į visuomeninę darbuotę. Dėl tokio oro lapkričio 2. sen. Tafto suktuvės Chicago stockyardų amfiteatre neturėjo tiek žmonių, kiek buvo manyta.

Dėl tokio nemalonaus oro šeštadienį įvykusios Kelly high school auditorijoje BALF'o prakalbos nei iš tolo nebuvo tokios sėkmingos, kaip turėjo būti. Don Varnas lietuvių vėteranų postas tą pat vakarą Viking Temple salėje turėjo šokių. Taipgi nepavyko, kaip tikėtasi.

Sekmadienį, lapkričio 4 d. didieji parengimai buvo šie: šv. Ritos stadione įvyko futbolo rungtynės šv. Kazimiero vienuolyno naudai. Ten buvo pusėtinai gausi publika, bet, nors tai buvo lietuvių vienuolyno naudai, lietuvių ten nedaug tebuvo. Antras tą sekmadienį įvykęs parengimas buvo tai SLA 134 ir 322 kuopų vakaras Sokolų salėje. Su šiuo parengimu konkuravo gailėstingųjų seselių vadovybė tą pat dieną rengusi vakarą Dariaus-Girėno salėje. Dėl šitokio konflikto ir dėl to, kad abi organizacijos pirmu kartu pasirodė su parengimu, o labiausia dėl to, kad chiegiečiuose tą dieną nebuvo palinkimo į pramogą eiti, tai abi minėtos pramogos nepavyko, kaip buvo tikėtasi. Gaila, kad gailėstingųjų seselių vadovybė neprasirūpino išvengti konflikto su SLA kuopų parengimu. Tokios organizacijos privalo bendradarbiauti, viena kitai talkininkauti, o ne konkuruoti.

Nors minėtųjų SLA kuopų vakaras vidutiniškai teptyko publikos žvilgsniui, tai to nebuvo programos žvilgsniu. Rengėjai dau-

giau negu ištėsėjo savo pažadą. Oktetas, iš Clevelando atvykęs, šauniai pasirodė. Taip pat Velbasio baletas bei P. Sarpaliaus orkestra. Vakaro vedėju buvo Dr. S. Biežis, SLA daktaras-kvotėjas. Jisai yra labai uolus SLA veikėjas ir pasakė, kad šis SLA kuopų vakaras yra pirmutinis, bet nebus paskutinis. Reikia spėti, kad Chicago SLA kuopų nariai susipras ir gailės, kad šiuo sykiu permazai užsiinteresavo savo pirmu parengimu ir kad kitais metais visi šauniai pasirodys, ne tik patys atsilankydami, o ir savo pažįstamus atsivesdami.

Pabrango Lietuviybė

Kai viskas brangsta, tai pabrango ir lietuviybė. Pabrango ne tuo žvilgsniu, kad ją kas nors but emęs labiau įvertinti, bet tuo, kad jos palaikymas pinigiskai pradėjo brangiau atsi-eiti. Bridgeporto kolonijos naujakuriai tėvai sako, kad už liuanistines pamokas lietuvių parapijos mokykloje iki šiol reikėdavo mokėti nuo vaiko po \$1 per mėnesį, o dabar praneša, kad reikės mokėti po \$1.50. Suraminimas buvo duotas toks: lituanistinės pamokos nėra privalomos. Todėl kam pakelta mokestis nepatinka, tas gali savo vaikui lituanistines pamokas nutraukti.

Už lituanistines pamokas specialias mokestis prisi-eina mokėti dėl to, kad mokytojos seselės kazimierietės, patriotiškos lietuvaitės, atsisakė mokyti lituanistinius dalykus. O atsisakė dėl to, kad savo tarpe nerado tokių, kurios būtų paruoštos dėstyti lituanistinius dalykus net pradeda-moje mokykloje. Tai patriotės, kurioms lietuviai yra sudėję milijonus dolerių ir kurioms ir dabar statydina aukštesniąją mokyklą, kuri, kaip skelbiama, atsisakė apie 4 milijonus dolerių. Kai kazimieriečių tarpe neatsirado tokių, kurios lietuvių vaikus galėtų pamokyti lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir geografijos, tai prisiėjo rasti kvalifikuotų mokytojų iš pasauliečių arba naujakurių kunigų. O pasauliečiams mokėti iš lietuvių parapijos izdo už mokymą lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, Lietuvos geografijos-butų bedievybė.

Kai dabar lietuvių tėvai, norintieji, kad lietuvių parapijinėse mokyklose jų vaikai būtų mokomi lietuviškų dalykų, turi už tai mokėti specialius mokesčius, tai prisimena Ameri-

VADAI TARIASI

Prezidentas Trumanas tarėsi Washingtono su generolu Eisenhoweriu. Ar jie kalbėjo "apie politiką," niekas nežino, nors spėjiojimų yra daug. Bet apie Europos ginklavinimą ir ekonominę pagalbą Europai buvo rimtai tariamasi. Gen. Eisenhower mano, kad 1952 metais bus labai pavojingi pasaulio taikai.

kos Romos katalikų nuolatiniš nusiskundimas mokyklų klausimu. Mat Amerikos Romos katalikai įrodinėja, kad jie turi dėtis prieš užlaikymo viešųjų mokyklų ir kartu apsidėti specialiais mokesčiais savo mokykloms pastatyti ir užlaikyti. Tai, girdi, Romos katalikai esą skriaudžiami. Apie tą skriaudą kalba ir lietuvių kunigai. Bet jie atsisako matyti skriaudą daromą tiems tėvams, kurie turi specialius mokesčius mokėti už lituanistines pamokas lietuviškose parapijinėse mokyklose.

Laisvamanis.

LAWRENCE, MASS.

Dar Apie Lietuvos Sunų Draugiją

Spalių 20 d. buvo atžymėta Lietuvos Sunų Draugijos 50 metų gyvavimo sukaktuvės. Kalbėjo Dr. Mekinis (Miškinis), M. Zautrienė, pirm. šv. Onos Draugijos, J. Urbonas, pirm. Lietuvių Piliečių Klubas, ir A. Jenkins, CIO senas veikėjas.

Mano nuomone, kalbėtojams gal truko žinių, ar laiko, tad pilnai nenušvietė, kaip ta draugija organizavosi, nes tos draugijos kurėjai (nevisi) jau senai išsis po žeme, o seni nariai šiame jubilėjuje, apart Maturėvičiaus, Vaskelio ir Kievos, nedalyvavo.

Pirmutiniai nariai visi buvo iš Amerikos Lietuvių Susivienijimo, tai buvo "buntaučikai" prieš SLA, jie atskilo ir susiorganizavosi, pagal Massachusetts įstatymus, lokalinę pašalpos draugiją—LSD.

Kas buvo vadais tu "buntaučikų," pilnai nežinau, bet man atrodo, kad tai buvo A. Ramanauskas ir M. Paltanavičius (abu mirę), nes po Lietuvos Sunų Draugijos tuojau įsikūrė ir šv. Onos Draugija, kurią suorganizavo Ona Ramanauskienė.

Kuomet šių žodžių autorius įstojo į Lietuvos Sunų Draugiją, 1912 metais liepos mėnesį, tuomet narių buvo tik 55, man davė Nr. 56-tą. Už trumpo laiko buvau išrinktas finansų raštininku ir nuo to laiko man prisimena tie nariai, nuo kurių pirmiau narines duokles: A. Ramanauskas, P. Puidokas su dviem sumumais, broliai Stravinskai, broliai Petrasukai, A. Šim-

konis, J. Veskelionis, I. Kieva, P. Čiras (buvo pirmininku), P. Dvareckas, P. Kalėda, J. Arlauskas, ir gal buvo dar keletas, kurių pavardžių neatmenu. Tai buvo laisvamaniai, Dr. Jono Šliupo pasekėjai, kitaip jie nebuvo vadinami, kaip tik šliuptyniais. Bet tuomet pačiu reik žymėti faktą, kad buvo keliolika ir Romos katalikų su savo vadu Povilu Čibu priekyje.

Man buvant finansų sekretoriu nuo 1913 metų, draugija lėtai progresavo, nes religiški prietaringi žmonės bijojo šliuptynių. Laikui bėgant iš LSS 64 kuopos buvo didelis rezervas verbuoti naujiems nariams, taipgi tuo laiku pribuvo naujų narių ir iš tautininkų Rogerio—sandariečių.

Tuomet jau buvo susikirtimai daug sykių tarp socialistų ir tautininkų, kaip politikoj, taip ir dėl kontroliavimo draugijos turto. Prisimenu 1915 metais, kuomet buvo knygų revizija pas Viktorį Želionį (A. Jenkins) ant Prospect St. Jis tuomet buvo išdininkas, bet klaidų jau nerado. Mat pirmiau man buvant fin. raštininku po kiekvieno peržiūrėjimo knygų jie visuomet surasdavo mano "klaidą" ant vieno dolerio.

Povilas Čibas buvo tuomet laiku kasierium ir jo sveitainė budavo knygų revizija, tai direktoriai visuomet surasdavo "klaidą" ant vieno dolerio. Budamas pirmininku P. Čibas patvarkydavo: "Augustai, pataisyk savo knygą ant vieno dolerio, o tu Povilai atnešk keisą alaus ir viskas bus gerai." Bet kai minėjau, kuomet daugiau socialistų prisirašė prie draugijos, tai tuomet tautininkai buvo pažaboti. Dėlto LSD susirinkimai buvo ištraukti iš Čibo salės ir buvo laikomi St. Michael's svetainėje.

1916 metais draugija išaugo iš mažos į didelę, virš 300 narių, ypač kai per buvusį pirmininką Povilą Jaturėvičių buvo pakeista draugijos konstitucija—papas mėnesį, tuomet narių buvo tik 55, man davė Nr. 56-tą. Už trumpo laiko buvau išrinktas finansų raštininku ir nuo to laiko man prisimena tie nariai, nuo kurių pirmiau narines duokles: A. Ramanauskas, P. Puidokas su dviem sumumais, broliai Stravinskai, broliai Petrasukai, A. Šim-

Sunų Draugija išaugo skaitlinga nariais.

Baigiant reikia priminti, kad nuo 1912 metų iki 50 metų jubilėjaus senų narių terandasi gyvų vos 7 ar 8—Ambrozas Stravinskas, Antanas Šimkonis, Joe Vaskelionis, Julius Kieva, S. Puidokas, Kastantas Kibildis ir Jonas Abekas.

Augustas Veckys.

Protokolų Knygoj Užrašyta

L. S. Draugijos užrašuose randamė jos "mierius." Apart savišalpos, turi užrašų:

"Skleist dvasią savo tautos, skelbt mokslą ir kovot prieš tamsybę, kad nušviestų saulės spinduliai ir parodytų kelią mūsų broliams lietuviams. Dažnai tenka susidurti su tamsybėje pasikendusiems, kurie išmisliną visokias kalbas, kas sunku yra pergyventi ir kai kurie nariai pabūgę tų kalbų metė draugiją, tik tai liko tokie, kurių jau nė su kirviu neatkirstume, tokie dar ir iki šiandien laikosi draugystėje." Taip užrašyta pradžioje 1903 metų.

Ten pat užrašyta, kur buvo kalbėta ir nutarta:

"Aplink Kąjietoną Szekį, kad jis yra kvailas ir trumpos proto už suplėšymą knygų protokolų"—protokole 24-tam, rugpjūčio 16 d., 1903 metais.

Dabartinė Draugijos Valdyba

Pirmininkas M. Stakionis, vice-pirm. Alfonsas Pilvelis, užrašų raštininkas Vincas Kralikauskas, finansų raštininkas Juozas Pečiulka, izdininkas Wm. Lagunas, kasos globėjas A. Subačius ir Jonas Milvidas.

Linkėtinai šiai Lietuvos Sunų Draugijai ilgai gyvuoti, veikti, tarnauti savo nariams ir skleisti lietuviybę dar per 50 metų.

A. V.

MAŽAS LAKUNAS

Korejos mažukas naitis, aklas, su kitais vaikais buvo nugabentas į vieną oro bazę Japonijoje. Vaikas prašė, kad jam leistų būti "lakunu". Kariai jį ir aprėngė, kaip tikrą lakuną...

Worcesterio Naujienos

SLA Suvažiavimas

SLA antro apskričio suvažiavimas įvyko spalio 28 d., L. P. Klubas salėje. 57 kuopos pirm. M. Zemaitaitis, pasveikinęs suvažiavimo delegatus, pakvietė vesti suvažiavimą apskričio pirmininką A. Čapliką. Į mandatų komisiją buvo pakviesti J. Arlauskas, L. Končius ir Peslikas iš Lowell. Į rezoliucijų komisiją—A. Kriaučialis, S. Moccus ir J. Gedmintas. Sekretorius—L. Kabeckas.

Mandatus tvarkant trumpai kalbėjo: K. P. Šimkonis, Wm. Anesta, J. Gedmintas, A. Kriaučialis, P. Jankus, P. Kesleris, S. Moccus, Mr. Peslikas, J. Tumačiūnė, S. Budvitis, K. Jurgeliūnas ir k. Suvažiavime dalyvavo 51 delegatas iš 9 SLA kuopų, įskaitant ir apskričio valdybos narius.

Iš kasininko raporto paaiškėjo, kad apskritis yra turtingas, turi \$1,100 kasos. Šiame suvažiavime paskirta auka A. L. Tarybai ir BALF'ui po \$50.

Suvažiavimas indorsavo antro apskričio veikėjus į SLA Pildomosios Tarybos vietas. Butent, adv. K. Kalinauską, A. Čapliką, J. Arlauską ir S. Budvitį. Seikantis suvažiavimas kviečiamas Norwood, Mass.

Vakarienė įvyko 6 val. vakare. Programos vedėju buvo M. Zemaitaitis. Kalbėjo S. Mockus, adv. K. Kalinauskas, inž. A. Čaplikas, Wm. V. Anesta, K. Jurgeliūnas, Zenonas Balčiūnas, S. Budvitis, L. Kabeckas, L. Paulauskas, J. Tumačiūnė, J. Arlauskas. Vakarienė buvo puikiai paruošta. Šeiminkavo Julė Lendraitienė, V. Mitrikas, J. Pupka; kitų vardų nesužinojau.

Spalių 29 d. automobilis sunkiai sužeidė Viktorą Dirvelį, 29 metų amžiaus. Sužeistas spalio 30 d. mirė. Viktoras buvo antrojo karo veteranas, jis dirbo Electric Service Corp. kaip technikas. Buvo pašarvotas Karaliaus koplyčioje.

Anna Kaskas, kontraltas, spalio 25 d. dainavo Worcesterio Auditorium, muzikos festivalė. Vietos laikraščiai daug rašė, tarp kitko, kad ji buvo susitiks su savo globojama jauna dainininke Lillian Mickevičute.

Worcester per stotį WAAB girdimos lietuviš-

kos programos J. Zemaičio, sekmadieniais kaip 1:45 po pietų.

Johnson Steel and Wire kompanijos dirbtuvėje spalio 30 d. sunkiai sužeistas Jurgis Savickas, 62 metų amžiaus.

Netikėta mirtis šeimoje Kosto Džervaus-Jarvis iš North Amherst, Mass. Jų sunus Winthrop Jarvis, 20 metų amžiaus, studentas, spalio 28 d. staiga mirė savo kambaryje, Bostone. Mokyklos draugas rado jį tik spalio 29 d. po pietų.

Pp. Džervai neteko vienintelio sunaus ir labai susirupinę. Jie turi gražų ukį, augina mėsinius jaučius ir kalakutus. Tikėjosi sunaus paramos. Bet netikėta mirtis išplėšė sunų jaunystėje.

Koresp.

MANCHESTER, CONN.

Spalių 21 d. Manchesterio Lietuvių Bendrovės valdyba buvo surengusi gražias vaivės bendrovės piknikų darbininkams. Taipgi dalyvavo pokilyje buvę bendrovės pirmininkai, pirmas pirm. A. Petronis ir vėliau buvę J. Bujavičius, J. Užupis ir L. Brazauskas.

Laikė pokylis pasakytą gražių prakalbėlių ir palinkėta bendrovei ilgai ir sėkmingai darbuotis.

Dabartinės valdybos pirmininkas A. Bujavičius, vice-pirm. J. Simanskis ir choro pirm. J. Sadonis nuosirdžiai dėkoja visiems darbininkams, kurie dirbo piknikuose. Taipgi dėkoja šeiminkams už skaniai pagamintus valgius.

Buvo pakviesti visi atstojimu pagerbti mūsų buvusį izdininką Juozą Chižų, kurs budamas gyvas visuomet visur dalyvavo.

Už bendrovės piknikų rengimą garbė ir kreditas priklauso bendrovės pirm. A. Bujavičiui, vice-pirm. J. Simanskiui ir komisijos narei J. Sele.

Užbaigus vasarinius parengimus, dabar rengiamės prie žieminių pramogų. Bendrovės korespondentas

A. Biretta.

Mūsų tėvų krašto Lietuvos išlaisvinimo siekia Amerikos Lietuvių Taryba ir jos vykdomas Vain. Paremkite tautietį, tad jos darbus!

WORCESTERIO LIETUVIAI!

Remkite Modernią Lietuviską Vaistinę

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square Worcester, Mass.

Jei reikia vaistų, kreipkitės pas registruotą vaistininką, savininką Vytautą Skrinšką. Jis išpildo medikališkus daktarų receptus ir patarnauja visokiais sveikatos reikalais.

Be to, užlaiko geriausios rusiškos kosmetikos, skutinimosi reikmenų, knygų, laikraščių, filmų, saldinių, šaltkoshės, riešutų, cigarų, cigarečių ir skanių gėrimų.

(46)

JAU GALIMA UŽSISAKYTI

"Keleivio" Kalendorių 1952 Metams

Jau 40 metų "Keleivis" kasmet leidžia didelį, 100 puslapių kalendorių. 1952 metų kalendorius jau ruošiamas spaudai. Jį jau galima užsisakyti.

"Keleivio" 1952 metų kalendoriuje bus daug skaitymų, gerų straipsnių, informacijų, eilių, patarimų, plati kalendorinė dalis, saulės teikėjimai ir nusileidimai per apvalius metus ir daug visokių žinių.

"Keleivio" kalendorius kainuoja 50 centų. Užsakymus ir pinigų prašome siųsti:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway, So.Bosto n 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Maikie, šiandieną aš trezvas, tai galėsime davaldyvai pasirokuoti apie šio svieto marnastis.

—Gal ir galėsime, bet man nelabai patinka tas tėva "trezvas".

—Maikie, tu esi balamut. Kai aš pas tave ateinu biskį mauktelėjės, tai tu sakai, kad aš girtas; o kai aš ateinu trezvas, tai tu pyksti, kad aš negėręs. Na, tai pasakyk, kas reikia daryti, kad tu manęs nekritikuotum?

—Kalbėk, tėve, grynai lietuviškai, tai nekritikuosiu.

—Na, o kaip aš kalbu, jeigu ne lietuviškai?

—Tokie išsireiškimai, kaip "trezvas", "davaldyvas", "svieto marnastis" ir jiems panašūs, tai ne lietuvių kalba, tėve. Tai lenkiškas žargonas.

—Nesibark, Maikie, ba iš barnių duonos nevalgysi. Verčiau pasakyk man, ką gazetios rašo. Aš girdėjau, kad vienas studentas buvo uždarytas į lakupą už tai, kad užsiaugino ožio barzdukę, tokią kaip nabašnikas Smetona turėjo. Ar tas gali būti teisybė?

—Ne, tėve, kalėjiman tas studentas nebuvo uždarytas; teisėjas tik pagrasino jam kalėjimu, jeigu jis tos barzdukės nenusiskus.

—Tai kiba tas teisėjas yra barbarių unijos frentas, jei sako, kad su barzda nevalia žmogui vaikščioti. Juk tu žinai, Maikie, kad beveik visi šventieji yra barzduoti. Net ir Kristus buvo su barzda. Nejaugi bedieviai būtų tokį zakoną išleide, kad paniekinti šventųjų stailą?

—Tokio įstatymo nėra ir tėvas be reikalo dėl to studento barzdelės susirupinai.

—Na, tai pasakyk, kaipgi ten buvo su tuo studentu, kad sudžia grasiu jam kalėjimu?

—Tas studentas yra jaunasis vaikas, tėve, ir kai atėjo į mokyklą su barzdele, kiti mokiniai pradėjo iš jo juoktis. Mergaitės pradėjo tartis persiversti jį ir ta barzdių jam nuskusti. Net ir pamokų metu mokyklų nebuvo ramybės, jauroliai nuolatose tą apžėlu-

—Maikie, šiandieną aš trezvas, tai galėsime davaldyvai pasirokuoti apie šio svieto marnastis.

—Gal ir galėsime, bet man nelabai patinka tas tėva "trezvas".

—Maikie, tu esi balamut. Kai aš pas tave ateinu biskį mauktelėjės, tai tu sakai, kad aš girtas; o kai aš ateinu trezvas, tai tu pyksti, kad aš negėręs. Na, tai pasakyk, kas reikia daryti, kad tu manęs nekritikuotum?

—Kalbėk, tėve, grynai lietuviškai, tai nekritikuosiu.

—Na, o kaip aš kalbu, jeigu ne lietuviškai?

—Tokie išsireiškimai, kaip "trezvas", "davaldyvas", "svieto marnastis" ir jiems panašūs, tai ne lietuvių kalba, tėve. Tai lenkiškas žargonas.

—Nesibark, Maikie, ba iš barnių duonos nevalgysi. Verčiau pasakyk man, ką gazetios rašo. Aš girdėjau, kad vienas studentas buvo uždarytas į lakupą už tai, kad užsiaugino ožio barzdukę, tokią kaip nabašnikas Smetona turėjo. Ar tas gali būti teisybė?

—Ne, tėve, kalėjiman tas studentas nebuvo uždarytas; teisėjas tik pagrasino jam kalėjimu, jeigu jis tos barzdukės nenusiskus.

—Tai kiba tas teisėjas yra barbarių unijos frentas, jei sako, kad su barzda nevalia žmogui vaikščioti. Juk tu žinai, Maikie, kad beveik visi šventieji yra barzduoti. Net ir Kristus buvo su barzda. Nejaugi bedieviai būtų tokį zakoną išleide, kad paniekinti šventųjų stailą?

—Tokio įstatymo nėra ir tėvas be reikalo dėl to studento barzdelės susirupinai.

—Na, tai pasakyk, kaipgi ten buvo su tuo studentu, kad sudžia grasiu jam kalėjimu?

—Tas studentas yra jaunasis vaikas, tėve, ir kai atėjo į mokyklą su barzdele, kiti mokiniai pradėjo iš jo juoktis. Mergaitės pradėjo tartis persiversti jį ir ta barzdių jam nuskusti. Net ir pamokų metu mokyklų nebuvo ramybės, jauroliai nuolatose tą apžėlu-

Prie ALT Posėdžio

(Diskusijų Tvarkoje) nešėjai gerai žino, kad Lapkričio 16-17 dienomis New Yorke posėdžiauja Amerikos Lietuvių Taryba. Tarpe svarstomų klausimų, sako, esą ir "audringų," kurie sukelsi audrę sriubos šaukšte. Tokių klausimų tarpe minimas "bendruomenės klausimas" ir "Lozoraičio klausimas." Gal kai kas iškels ir daugiau tų "audringų" klausimų.

Zinoma, jei ALT posėdis apsispręs svarstyti tikrai svarbius klausimus, kurie turi reikšmės ALT veikloje, kaip, pavyzdžiui, ALT skyrių organizavimas, Lietuvos laisvinimo akcijos finansavimo budai, "Tautos Fondo" akcija Amerikoje, pastovių santykių nustatymas su įvairiais Lietuvos vadavimu visuomeniniais "veikniais" ir k., tada nebūna laiko tiems "audringiems" klausimams ir posėdis gali būti visai vaisingas.

Vadinamieji "audringieji klausimai" yra nesusipratimas. Pavyzdžiui, "bendruomenės klausimas" yra dirbtinai iškilęs ir įpirštas ALT'ai, nors jam vieta būtų buvę ne ALT'oje, bet tuo klausimu besirūpinančių žmonių sueigoje. Kai kurie žmonės A. L. Taryboje manė, kad Amerikos Lietuvių Taryba turi imtis bendruomenę kurti ir, ja sukursi, pati joje pasisksti. Vėliau tie žmonės sutiko su kompromisu, kad ALT kurtų bendruomenę ir pasilikų veikti šalia bendruomenės. ALT tą klausimą svarstė ir šį tą nutarė, bet visi ALT'oje jaučia, kad jai tas klausimas yra primestas, o ne jos pačios iniciatyva.

Jei yra žmonių, kurie nori Amerikos lietuvių organizuoti į bendruomenę, tegu tie žmonės tą darbą ir dirba. Yra, rodos, ir laikinas organizacinis komitetas tam darbui dirbti, tai tegu ir dirba, o ALT tą klausimą gali palikti ramybėje.

Iš esmės dėl bendruomenės klausimo aš manau taip: trys metai tas klausimas yra mūsų tarpe gvilde-namas. Kai dar tris metus pasvarstysime, visi pavargsim ir klausimas skaitysis baigtas. Jei reikalas būtų gyvas, jis jau būtų senai išspręstas be ALT ir be audrų. Kadangi jis yra nepopuliarus, tai todėl jį ir nori-
tariau gali kalbėti nebijodami V. Rastenių ir panašių insinuacijų meistrų donosų.

—Maikie, šiandieną aš trezvas, tai galėsime davaldyvai pasirokuoti apie šio svieto marnastis.

—Gal ir galėsime, bet man nelabai patinka tas tėva "trezvas".

—Maikie, tu esi balamut. Kai aš pas tave ateinu biskį mauktelėjės, tai tu sakai, kad aš girtas; o kai aš ateinu trezvas, tai tu pyksti, kad aš negėręs. Na, tai pasakyk, kas reikia daryti, kad tu manęs nekritikuotum?

—Kalbėk, tėve, grynai lietuviškai, tai nekritikuosiu.

—Na, o kaip aš kalbu, jeigu ne lietuviškai?

—Tokie išsireiškimai, kaip "trezvas", "davaldyvas", "svieto marnastis" ir jiems panašūs, tai ne lietuvių kalba, tėve. Tai lenkiškas žargonas.

—Nesibark, Maikie, ba iš barnių duonos nevalgysi. Verčiau pasakyk man, ką gazetios rašo. Aš girdėjau, kad vienas studentas buvo uždarytas į lakupą už tai, kad užsiaugino ožio barzdukę, tokią kaip nabašnikas Smetona turėjo. Ar tas gali būti teisybė?

—Ne, tėve, kalėjiman tas studentas nebuvo uždarytas; teisėjas tik pagrasino jam kalėjimu, jeigu jis tos barzdukės nenusiskus.

—Tai kiba tas teisėjas yra barbarių unijos frentas, jei sako, kad su barzda nevalia žmogui vaikščioti. Juk tu žinai, Maikie, kad beveik visi šventieji yra barzduoti. Net ir Kristus buvo su barzda. Nejaugi bedieviai būtų tokį zakoną išleide, kad paniekinti šventųjų stailą?

—Tokio įstatymo nėra ir tėvas be reikalo dėl to studento barzdelės susirupinai.

—Na, tai pasakyk, kaipgi ten buvo su tuo studentu, kad sudžia grasiu jam kalėjimu?

—Tas studentas yra jaunasis vaikas, tėve, ir kai atėjo į mokyklą su barzdele, kiti mokiniai pradėjo iš jo juoktis. Mergaitės pradėjo tartis persiversti jį ir ta barzdių jam nuskusti. Net ir pamokų metu mokyklų nebuvo ramybės, jauroliai nuolatose tą apžėlu-

—Maikie, šiandieną aš trezvas, tai galėsime davaldyvai pasirokuoti apie šio svieto marnastis.

—Gal ir galėsime, bet man nelabai patinka tas tėva "trezvas".

—Maikie, tu esi balamut. Kai aš pas tave ateinu biskį mauktelėjės, tai tu sakai, kad aš girtas; o kai aš ateinu trezvas, tai tu pyksti, kad aš negėręs. Na, tai pasakyk, kas reikia daryti, kad tu manęs nekritikuotum?

—Kalbėk, tėve, grynai lietuviškai, tai nekritikuosiu.

—Na, o kaip aš kalbu, jeigu ne lietuviškai?

—Tokie išsireiškimai, kaip "trezvas", "davaldyvas", "svieto marnastis" ir jiems panašūs, tai ne lietuvių kalba, tėve. Tai lenkiškas žargonas.

—Nesibark, Maikie, ba iš barnių duonos nevalgysi. Verčiau pasakyk man, ką gazetios rašo. Aš girdėjau, kad vienas studentas buvo uždarytas į lakupą už tai, kad užsiaugino ožio barzdukę, tokią kaip nabašnikas Smetona turėjo. Ar tas gali būti teisybė?

—Ne, tėve, kalėjiman tas studentas nebuvo uždarytas; teisėjas tik pagrasino jam kalėjimu, jeigu jis tos barzdukės nenusiskus.

—Tai kiba tas teisėjas yra barbarių unijos frentas, jei sako, kad su barzda nevalia žmogui vaikščioti. Juk tu žinai, Maikie, kad beveik visi šventieji yra barzduoti. Net ir Kristus buvo su barzda. Nejaugi bedieviai būtų tokį zakoną išleide, kad paniekinti šventųjų stailą?

—Tokio įstatymo nėra ir tėvas be reikalo dėl to studento barzdelės susirupinai.

—Na, tai pasakyk, kaipgi ten buvo su tuo studentu, kad sudžia grasiu jam kalėjimu?

—Tas studentas yra jaunasis vaikas, tėve, ir kai atėjo į mokyklą su barzdele, kiti mokiniai pradėjo iš jo juoktis. Mergaitės pradėjo tartis persiversti jį ir ta barzdių jam nuskusti. Net ir pamokų metu mokyklų nebuvo ramybės, jauroliai nuolatose tą apžėlu-

POLITIKIERIAUS APETITAS

Kongresmonas Sterling Cole (rep. iš New Yorke) lankosi Romoje. Ten jis dalyvavo "makaronų bankete" ir nutrauktas, kaip matome, plačiai išsižiojęs, o banketo "sefas" jį moko, kaip valgyti makaronus ir neužspringti.

LAIVO NELAIMĖ BUFFALO UOSTE

Prekybos laivas "Penobscot" Buffalo uoste susidūrė su kitu gazolino prikrautu laivu ir užsidegė. Nelaimėje žuvo 17 žmonių. Viršū matyti degantis laivas, o apačioje žmonės apžiūrinėja žuvusiųjų lavonus.

lygų. Vienybė vien tik dėl dro siekimo nėra, tai vienybė yra tuščias dalykas. Vienybė reikalinga musui po mūsų pačių padakokiam nors bendram siekimui vykdyti. Kai to ben-

Tarybininkas.

Atviras Žodis Brooklyno Kriaučiams

Unijistai, 54 lokalo garbės pinigais kiekvienam bingi nariai!

Rašau tą atvirą laišką svarbiu reikalu. Mūsų lokala per daug metų valdė netikė vadovai, kurie krovė centą prie cento, taupė, kaip maizeriai, pinigus ir nežinojo, ką su jais daryti. Dabar mes turime visai kitokią vadovybę, puikius vadus iš TB (Tysliavos-Bimbos arba tautininkų bolševikų) partijos, kurie žino, kad pinigai turi tarnauti mums, unijistams, o ne gultai padėti į visokius bankus ir klubus.

Turime gerą vadovybę, kuri mums suruošė puikų jubiliejų. Puikiame viešbutyje pauliojom. 664 unijistai pauzėme už 3,660 dolerių. Tas labai gerai. Ačiū vadams. Bet pagalvokime, ar negalima buvo geriau padaryti? Ir kodėl ateityje geriau nepadaryti? Ot, uo reikalu ir rašau šitą laišką.

Mūsų unijos kasoje buvo 10,000 dolerių. Mūsų valdai netingėjo, jie stengėsi tuos pinigus išleisti ir jau li trečdaliu išleido. O kam pudyti dar likusius pinigus? Juk dar yra 13,000 dolerių, kurie guli ir niekam gero nepadaro. Aš siūlau, kad mūsų vadai nepavargtų ir leistų pinigus, kol neliks nieko. Leisti visus, kad ne veislei neliktų. Pinigus reikia leisti unijistams pasilinksinti. Duodite mums meno ir grožio už mūsų pinigus. Duokite New Yorker viešbutyje, et Waldorf Astoria, kur pats generolas MacArthur gyvena. Už 13,000 dolerių galima juk suruošti puikų šali, tai kodėl žiopsoti?

Pagalvokime, vyrai ir moterys! Pagalvokime ir paraginkime vadus, kad jie tuoj pat paimtų Waldorf Astoria viešbutį. Jiems už vargą mokėjime ne lauzy 245 dolerius, bet 545 dolerius. Padarykite, kad uni-

Nauji Leidiniai

KAZIMIERAS SAPIEGA. Balio Sruogos 4 paveikslų, 9 paveikslų istoriška kronika. 258 pusl. Knygos gale pridėtas J. Blekačio straipsnis "Balio Sruogos Teatro Brucė-Viršelj ir titulinį puslapį piešė Albinas Bielskis. Kaina \$2.50. Išleido Knygų Leidykla Terra, 748 W. 33rd St., Chicago 16, Ill. 1951 m.

Knyga gaunama leidykloje arba pas platintojus.

BOKSTAI, MEILĖ IR BUITIS.

Antano Ruko eilių rinkinys. 110 pusl. Iliustravo Z. Miksys. Išleido Jonas Kutra, kaina \$1.50. Įsigyti pas leidybą J. Kutra, 2405 W. 51st St., Chicago 32, Ill.

Leidinyje sudėta keletas dešimtys poeto eilių, kai kurias jų jau matėme spaudoje, kitos dar nematytos.

DAKTARAS AISKAUDA IR JO ŽVĖRYS. K. Čukovskio pasakėlės vaikams. 92 pusl., kaina \$1. Išleido "Eglutė," P. O. Box 22, Brockton 68, Mass.

—Maikie, šiandieną aš trezvas, tai galėsime davaldyvai pasirokuoti apie šio svieto marnastis.

—Gal ir galėsime, bet man nelabai patinka tas tėva "trezvas".

—Maikie, tu esi balamut. Kai aš pas tave ateinu biskį mauktelėjės, tai tu sakai, kad aš girtas; o kai aš ateinu trezvas, tai tu pyksti, kad aš negėręs. Na, tai pasakyk, kas reikia daryti, kad tu manęs nekritikuotum?

—Kalbėk, tėve, grynai lietuviškai, tai nekritikuosiu.

—Na, o kaip aš kalbu, jeigu ne lietuviškai?

—Tokie išsireiškimai, kaip "trezvas", "davaldyvas", "svieto marnastis" ir jiems panašūs, tai ne lietuvių kalba, tėve. Tai lenkiškas žargonas.

—Nesibark, Maikie, ba iš barnių duonos nevalgysi. Verčiau pasakyk man, ką gazetios rašo. Aš girdėjau, kad vienas studentas buvo uždarytas į lakupą už tai, kad užsiaugino ožio barzdukę, tokią kaip nabašnikas Smetona turėjo. Ar tas gali būti teisybė?

—Ne, tėve, kalėjiman tas studentas nebuvo uždarytas; teisėjas tik pagrasino jam kalėjimu, jeigu jis tos barzdukės nenusiskus.

—Tai kiba tas teisėjas yra barbarių unijos frentas, jei sako, kad su barzda nevalia žmogui vaikščioti. Juk tu žinai, Maikie, kad beveik visi šventieji yra barzduoti. Net ir Kristus buvo su barzda. Nejaugi bedieviai būtų tokį zakoną išleide, kad paniekinti šventųjų stailą?

—Tokio įstatymo nėra ir tėvas be reikalo dėl to studento barzdelės susirupinai.

—Na, tai pasakyk, kaipgi ten buvo su tuo studentu, kad sudžia grasiu jam kalėjimu?

—Tas studentas yra jaunasis vaikas, tėve, ir kai atėjo į mokyklą su barzdele, kiti mokiniai pradėjo iš jo juoktis. Mergaitės pradėjo tartis persiversti jį ir ta barzdių jam nuskusti. Net ir pamokų metu mokyklų nebuvo ramybės, jauroliai nuolatose tą apžėlu-

Diplomatiniai Laimėjimai

Amerikoj netruksta nieko, Turim duonos ir apieka, Ir valdybas, ir tarybas, Ir ministerių galybes.

Todėl nėra ko stebėtis, Kad daugumai nēr kur dėtis, Ir kiekvienas viską daro Kad laimėjus garbės karą.

Kaip jau žinote, nuo seno Valdžios taikoj negyveno, Tai už Vilnių, tai už žąsį Vienas kitą teisman tąsė.

Mūsų amžius yra tokis, Kaip naujoviškasis šokis, Žingsnis priekin, du atgal Ir galų gale "skandal".

Lygiai tas pats atsitiko Tarpe Romos ir tarp VLIK'o, Šefų šefas, na ir Mikas Dėl pirmosios vietos pykos.

Vienas posėdis iširo, Dėl kietų galvėlių vyrų. Bet išgirdę visų žlastų Nutarė iš naujo spręsti.

Kad tauta nustotų barti, Prižadėjo susitarti Šefų šefas, nariai VLIK'o, Reutlingene susitiko.

Bet jų visos gražios kalbos, Liko be jokios pagalbos Už derybų žaliu stalo Vienas punktas jiems užsalo.

Šitą punktą visi žino, Kas diktatorių vaidinot, Jei nebutų žodžio "aš," Butų sutarta bemaž.

Kad geriau bėdas aptartų Atsirado prie Kybartų. Tą išgirdę nariai VLIK'o Taip kalbėjo iš patyko:

Nesijaudinkite, Roma, Uždarykit savo kromą, Nors 'visi keliai jū linkui, Mus tauta pirmais išrinko.

Šefas: Dovanokit, ponas VLIK'e, Busit smarkiai apsirike, Juk asmeniškai Smetona Perleido man savo troną.

Antrą kartą susipyko, Ir kiekviena prie savo Eko, Nėgalėdami daug žodžių, Avinėlius toliau guodžia.

Abi valdžios rankas trina, Kuri tikra nieks nežino, Laukia kol ateis gadynė, Kada reiks valdyt tėvynę.

Kaip bus viskas sutvarkyta, Šiandien sunku pasakyti, O gal but ir partizanais Galės valgyti bananus.

DEDE DAMIJONAS.

—Maikie, šiandieną aš trezvas, tai galėsime davaldyvai pasirokuoti apie šio svieto marnastis.

—Gal ir galėsime, bet man nelabai patinka tas tėva "trezvas".

—Maikie, tu esi balamut. Kai aš pas tave ateinu biskį mauktelėjės, tai tu sakai, kad aš girtas; o kai aš ateinu trezvas, tai tu pyksti, kad aš negėręs. Na, tai pasakyk, kas reikia daryti, kad tu manęs nekritikuotum?

—Kalbėk, tėve, grynai lietuviškai, tai nekritikuosiu.

—Na, o kaip aš kalbu, jeigu ne lietuviškai?

—Tokie išsireiškimai, kaip "trezvas", "davaldyvas", "svieto marnastis" ir jiems panašūs, tai ne lietuvių kalba, tėve. Tai lenkiškas žargonas.

—Nesibark, Maikie, ba iš barnių duonos nevalgysi. Verčiau pasakyk man, ką gazetios rašo. Aš girdėjau, kad vienas studentas buvo uždarytas į lakupą už tai, kad užsiaugino ožio barzdukę, tokią kaip nabašnikas Smetona turėjo. Ar tas gali būti teisybė?

—Ne, tėve, kalėjiman tas studentas nebuvo uždarytas; teisėjas tik pagrasino jam kalėjimu, jeigu jis tos barzdukės nenusiskus.

—Tai kiba tas teisėjas yra barbarių unijos frentas, jei sako, kad su barzda nevalia žmogui vaikščioti. Juk tu žinai, Maikie, kad beveik visi šventieji yra barzduoti. Net ir Kristus buvo su barzda. Nejaugi bedieviai būtų tokį zakoną išleide, kad paniekinti šventųjų stailą?

—Tokio įstatymo nėra ir tėvas be reikalo dėl to studento barzdelės susirupinai.

—Na, tai pasakyk, kaipgi ten buvo su tuo studentu, kad sudžia grasiu jam kalėjimu?

—Tas studentas yra jaunasis vaikas, tėve, ir kai atėjo į mokyklą su barzdele, kiti mokiniai pradėjo iš jo juoktis. Mergaitės pradėjo tartis persiversti jį ir ta barzdių jam nuskusti. Net ir pamokų metu mokyklų nebuvo ramybės, jauroliai nuolatose tą apžėlu-

—Maikie, šiandieną aš trezvas, tai galėsime davaldyvai pasirokuoti apie šio svieto marnastis.

—Gal ir galėsime, bet man nelabai patinka tas tėva "trezvas".

—Maikie, tu esi balamut. Kai aš pas tave ateinu biskį mauktelėjės, tai tu sakai, kad aš girtas; o kai aš ateinu trezvas, tai tu pyksti, kad aš negėręs. Na, tai pasakyk, kas reikia daryti, kad tu manęs nekritikuotum?

—Kalbėk, tėve, grynai lietuviškai, tai nekritikuosiu.

—Na, o kaip aš kalbu, jeigu ne lietuviškai?

—Tokie išsireiškimai, kaip "trezvas", "davaldyvas", "svieto marnastis" ir jiems panašūs, tai ne lietuvių kalba, tėve. Tai lenkiškas žargonas.

—Nesibark, Maikie, ba iš barnių duonos nevalgysi. Verčiau pasakyk man, ką gazetios rašo. Aš girdėjau, kad vienas studentas buvo uždarytas į lakupą už tai, kad užsiaugino ožio barzdukę, tokią kaip nabašnikas Smetona turėjo. Ar tas gali būti teisybė?

—Ne, tėve, kalėjiman tas studentas nebuvo uždarytas; teisėjas tik pagrasino jam kalėjimu, jeigu jis tos barzdukės nenusiskus.

—Tai kiba tas teisėjas yra barbarių unijos frentas, jei sako, kad su barzda nevalia žmogui vaikščioti. Juk tu žinai, Maikie, kad beveik visi šventieji yra barzduoti. Net ir Kristus buvo su barzda. Nejaugi bedieviai būtų tokį zakoną išleide, kad paniekinti šventųjų stailą?

—Tokio įstatymo nėra ir tėvas be reikalo dėl to studento barzdelės susirupinai.

—Na, tai pasakyk, kaipgi ten buvo su tuo studentu, kad sudžia grasiu jam kalėjimu?

—Tas studentas yra jaunasis vaikas, tėve, ir kai atėjo į mokyklą su barzdele, kiti mokiniai pradėjo iš jo juoktis. Mergaitės pradėjo tartis persiversti jį ir ta barzdių jam nuskusti. Net ir pamokų metu mokyklų nebuvo ramybės, jauroliai nuolatose tą apžėlu-

VACLOVAS BIRZISKA:

1831 Metų Sukilimas Lietuvoje

(Tesinys)

Nors Lietuvos pietų sienos ir buvo stiprios rusų kariuomenės užimtoms, bet gandai apie Lenkijos įvykius greitai pasiekė ir Lietuvą. Tačiau pradžioje tai neturėjo ypatingos įtakos Lietuvos įvykiams. Lenkijoje prasidėjus ne sukilimui, bet paprastam karui, Lietuvos bajorai, savosios kariuomenės neturėdami, tik slapta bruždė, tardavo, bet vis nesiryžo atvira, su ginklu rankose, stoti prieš rusus ir nedrįso pradėti sukilimo, nors didesnes jėgas rusams sutraukus, prie Lenkijos sienų, Lietuvoje palyginti nedaug kariuomenės beliko.

Daug daugiau nekanturmo parodė valstiečiai, kuriems atgijo viltis, karo proga, nusikratyti baudžiavos. Iš šalies niekieno neraginami, tik rekrutų ėmimo ir rusų kariuomenės pasikatinimo, jau 1831 metais vasario mėnesio pradžioje Salantų ir Gintiliškės valstiečiai valstiečiai, Giedrimo ir Borisevičiaus vedami, griebėsi ginklo ir sukilo, bet kitų nepalaukiant, buvo policijos ir Telšių rusų įgulos išvaikyti ir pasislėpę Prusose. Iš ten juos išdavė rusams prūsų valdžia. Būt ir ši, nenusisekusi pradžia daug kam pakėlė nuotaiką, ir slapta bruždėjimas pradėjo žaibo greitumu plėstis po visą Lietuvą, o kai kovo 15 d. rusai paskelbė rekrutų karui prieš lenkus ėmimą, daugelyje Žemaitijos vietų, vėl niekieno neraginami valstiečiai puolė atimti rekrutus ir rinktis būriais. Tuo pačiu laiku dvarininkų ir bendrai bajorų pasyvumą nutraukė rusų įsakymas vežti Gardino link jaus ten besikoncentruojančiai rusų kariuomenę maitinti. Vienoje kitoje vietose bajorai pradėjo jungtis su valstiečių būriais ir imtis tiems būriams vadovauti, juo labiau, kad bajorų tarpe buvo nemaža karių. Vienas toks būrys kovo 26 d. užėmė Raseinius, o kovo 28 d. Domininkas Daubaras užėmė Telšius. Šiauliai buvo tuo pačiu laiku užimti be pasipriešinimo. Greitai tas pats įvykis ir kitose apskrityse — Uptė (Panevėžys), Ukmergės, Ašmenos, Trakų, Užnėrio (Švenčionys). Be Vilniaus ir Kauno, kurie ir toliau palikdavo rusų rankose, sukilimas apėmė beveik visą Lietuvą, nors ypatingų pastangų jai nuo rusų išvalyti ir nereikėjo, nes atskiruose provincijos miesteliuose buvo tik kelių rusų policijos ir nedidelės, daugiausia invalidų, 100-150 žmonių įgulos. Jos niekur nerodė ypatingo noro priešintis ir tik sukilimams pasirodžius, padėdavo ginklus ir skubėdavo į Kuršius, kur buvo daugiau rusų kariuomenės.

Užėmus apskričių centrus, pradėta organizuoti laikinoji kiekvienos apskrities vyriausybė ir karinių apskričių jėgų vadovybė. Tačiau pačiam sukilimui įvykus netikėtai, net tu, kas jo vadovavimą buvo į savo rankas paėmęs, nepagalvota apie kokios nors centrinės vyriausybės ir centrinės sukilimo karinės vadovybės sudarymą. Tada neigiamai atsiliepė visai sukilimo eigai. Nebuvo visiems autoritetingo organo, kuris vienyti visą sukilimo darbą, o kas svarbiausia, nebuvo tu, kas atskirų būrių karo veiksmus koordinuotų. Tas ypačiai atsiliepė Vilniaus likimui. Sukilimo pradžioje, net silpnomis sukilėlių jėgomis būtų buvę nesunku ir Vilnių užimti, jei kas būtų sugebėjęs sujungti ir tinkamai vadovauti išsisklaidžiusiems aplink Vilnių sukilėlių būriams, nes rusų kariuomenės Vilniuje buvo nedaug. Bet apie tai pradžioje nepagalvota, o balandžio mėnesio viduryje Žaluskiai pabandžius tai atlikti, buvo jau per vėlu. Bet nebuvo ir vadų, kurie sugebėtų kokią labiau kombinuotą planą įvykdyti. Tokiu būdu visas sukilimas susiskaldė atskirais sukilimais apskrityse, kurie kiekvienas veikė savarankiškai arba visiškai neveikė, jei rusai juos ramybėje palikdavo.

Grynas partizanų karas, neturint reguliariosios kariuomenės, galėjo tačiau ir čia duoti teigiamų vaisių, kad tik būtų atsiradęs koks bendras veikimo planas ir gera vadovybė. Skaičius iš dalies geru noru stojusių, iš dalies sumobilizuotų sukilėlių visoje Lietuvoje jau sukilimo pradžioje siekė apie 50,000-60,000 žmonių, nors jų daugumas buvo blogai ginkluoti. Toks sukilėlių skaičius ir pirmų pasiekimų nuotaika būtų leidusi griebtis ir labiau rizingų operacijų.

Vienintelis Žemaitijos punktas, kuris buvo dar likęs rusų rankose, buvo Pa-

PASKUTINIS ATOMINIS SPROGIMAS

Mirties debesis driekiasi virš Nevados dykumos po paskutinio atominio bombos bandymo praeitą savaitę. Kylantieji ir viršū dūmai atrodo lyg pertrukę. Paveikslas nutrauktas šešios minutės po sproginimo.

langu. Į ją buvo žiurima, kaip į vienintelį uostą ne tik Lietuvos, bet ir Lenkijos sukilimui, per kurį tikėtasi susisiekti su Vakarų Europa iš ten pagalbai, ginklams ir amunicijai gauti. Ir vienintelė Lenkijos sukilimo valdžios instrukcija, pasiekusi Žemaičių sukilimo vadovybę, buvo žut but paimti Palangą. Palangos reikšmę suprato ir patys vietos sukilėliai ir net pačioje sukilimo pradžioje, kovo mėnesio pabaigoje, keletas šimtų beveik visiskai neginkluotų Darbėnų valstiečių savo iniciatyva puolė Palangą, bet rusų pasienio kareivių buvo visiškai sumušti. Po kiek laiko Jacevičius, Telšių apskrities karo pajėgų vadas, įsakė Jagelavičiui, vieno būrio vadui, vėl atakuoti Palangą ir išvyti iš ten rusus. Balandžio 2 d. jis, mažai tenusimanydamas, kaip įvykdyti kad ir tokią miniatiurinę operaciją, atakavo, bet, kad ir turėdamas net daugiau pajėgų už rusus, buvo jų ligi Kretingos ir Darbėnų atmuštas, ir tik po trijų dienų, atsargiau besielgdamas, sugebėjo rusus išstumti į Prusus. Nors Jacevičius ir gavo apie tai greit žinoti, bet Jagelavičiui pagalbos nepasieję, ir kai rusai, vokiečiams jų atžvilgiu besilaikant palankaus neutraliteto, sutraukė prie Palangos iš vokiečių teritorijos ir iš Žemaitijos pasienio savo kareivių būrius ir balandžio 8 d. puolė Palangą, žemaičiai neatsilaukę, buvo sumušti ir rusų kariuomenės vejami atitraukė net už Darbėnų, kuriuos rusai, suėdino. Tuo pačiu laiku pulkininkas Bartolomėjus su Kauno rusų įgula puolė Raseinius, ties Plembarku ir ties Višdukle sumušė Raseinių sukilėlius ir grėbė visą Žemaičių sukilimą, mažais būriais suskaidytą, likviduoti. Vargais negalais Raseinių apskrities sukilimo vadams, Ezeikieli Stanevičiaus vadovaujamiems, pavyko sutarti ir pasisaukus dar į pagalbą Kastanto Herubavičiaus ir Prano Šemetos vedamus Šiaulių sukilėlius sudaryti trijų tukstančių žmonių būrį, kuris kad Flungėje ir Sėdoje. Palan- ir apsupo rusus Raseiniuose, bet nedrįso jų atakuoti šiauliečiais.

Toks jėgų suskaldymas ir rimtų, objektingų sukilimo istorikų buvo vėliau rimtai įvertintas ir pripažintas vieninteliu galimu prie tų sukilėlių veikimo aplinkybių. Ir iš tikrųjų, pulk. Bartolomėjus kelis kartus mėgino prasimušti iš Palangos į Telšius, kad susijungti su veikusia šiaurėje rusų kariuomene, ir kiekvieną kartą jis buvo atmušamas ne tiek puolamo priešo jėgomis, kiek greitai ateinančios iš kaimyninių būrių pagalbos.

(Bus daugiau)

N. Y. L. Taryba Pradėjo Naujus Metus

Spalio 15 d. įvykusiame visuotiniame N. Y. Lietuvių Tarybos susirinkime Aprišimo parapijos mokyklos salėje senoji valdyba atsiskaitė iš praėjusių metų savo darbų. Iš pirmininko P. Montvilos kruopščiai ir tiksliai paruošto pranešimo aiškėjo, kiek pastangų ir darbo buvo įdėta ir kiek sėkmės turėta ruošiant Vasario 16-os minėjimą, kartu su latviais ir estais minint birželio mėnesio bolševikų žiaurys, dalyvaujant ir iškirtinai lietuviams pasireiškiant Lojalumo Parade New York'e ir t. t. Valdyba posėdžiavusi ne keletą, o kelias dešimtis kartų. Susirinkimas širdingai pasitenkintas nutarė vienbalsiai priimti pirmininko apyskaitą ir prašė visur esantį ir visur spėjantį atlikti savo darbą sekretorių adv. Steponą Briedį, valdybos posėdžių protokolus neskaityti, nes protokolų gausybė rodo, jog užtruksime iki gaidžių. Patvirtinus senosios valdybos apyskaitą, apsvačius einamuosius reikalus, buvo renkamas naujas vykdomoji komitetas ir valdyba. Buvo diskusijų dėl vyk. k-to sudėties ir jo rinkimo būdo: ar jis sudaromas kaip iki tol srovinių pagrindu, ar laisvu? Nutarta laikytis srovinio pagrindo. Išrinktoji komisija pasiūlė vyk. komiteto kandidatus, kuriuos susirinkimas patvirtino.

Naujai išrinktasis v. komitetas, susirinkęs spalio 29 d. Atletų Klube, pareigomis pasiskirstė taip: Petras Miklauskas, pirm. adv. St. Briedis, sek. Dr. Vladas Viliamas, ižd.; Juozas Ginkus ir Petras Montvila, vice-pirmininkai, Ona Valaitienė, fin. sek.; Bronė Spudienė, ižd. globėja; Jonas Valaitis, Vladas Švėdas, J. Vinikas, J. Tysliava, Vaclovas Alksnis, J. Adomaitis ir Pranas Naujokaitis nariai. Naujas vyk. kom. ir valdyba visapusiškai svarstė 1952 metų Vasario 16-osios minėjimą, nustatė minėjimo vietą ir k.

Visų, taip visuotinio susirinkimo dalyvių, taip ir naujai išrinktojo vyk. k-to ir valdybos narių — ar jie senieji amerikiečiai ar naujai Amerikon atvykę — visų jų mintys ir viltys buvo ir tebėra sutelktos ir nukreiptos į žiauriausias kančias kenčiančios Lietuvos išlaisvinimą. Taryba prašo lietuvių prisidėti darbais ir aukomis — paremti rinkliavą-vajų.

J. V.

Už sviesesne Ontario

E. B. JOLLIFFE

Ontario socialistų vadas, jei socialistai laimės, rinkimus, sudarys naująją vyriausybę.

Lapkričio 22 d. Ontario provincijoje, Kanadoje, įvyks rinkimai į provincijos parlamentą. Ryšium su tuo, CCF (socialdemokratų) partijos Ontario vadas E. B. Joliffe, kuris buvo opozicijos vadas paskutiniame parlamente, išdėstė savo programą, kurią lietuvių visuomenė turėtų žinoti.

CCF vyriausybė, išrinkta į valdžią, tuojau pat imtųsi įvesti Ontario visuotinę sveikatos draudimą (ligonių kasas), pradėtų didelę gyvenamųjų namų statybos programą lengvomis sąlygomis įsigijimui ar nuomavimui, teiktų 3,000 stipendijų reikalingiems universitetų studentams.

CCF vyriausybė imtųsi palengvinti piniginę našą savivaldybėms ir iki 10% savivaldybių išlaidų pradžioje padengtų iš provincijos ižd. iki savivaldybių finansinė padėtis pagerėtų.

CCF vyriausybė imtųsi tuojau pat įgyvendinti Ontario ūkininkų sąjungos (Ontario Federation of Agriculture) rekomendacijas, remti kooperaciją, sutvirtinti Farm Products Act ir t. t. Ūkininkai, pareiškė Joliffe, parodė savo išmintį susiorganizuodami geriau, negu bet kada praityje, tačiau kovodami dėl geresnių įstatymų, tvarkančių ūkininkų reikalus, iš konservatorių vyriausybės teigė išgauti tik dviprasmiškus ir bereikšmius pažadus.

E. B. Joliffe vadovaujama CCF vyriausybė imtųsi moderninti ir išplėsti, pagal organizuotus darbininkų pasiūlymus, fabrikų ir darboviečių inspekciją.

E. B. Joliffe griežtai kritikavo konservatorių vyriausybę už ignoravimą svarbiausių rojalškos komisijų rekomendacijų, siulančių 18 pakeitimų Workmen's Compensation Akte. Iš 18, konservatorių vyriausybė priėmė tik 3 mažos reikšmės, tikrumoje darbininkų neliečiančius pakeitimus. "Mr. Frost (paskutinis Ontario ministrų pirmininkas) atmetė geriausias jam patiekias rekomendacijas tik todėl, kad jos nepatiko stambiajam kapitalui," pareiškė Joliffe.

Darbo sutarčių deryboms nustatyta sistema yra visai netinkama, nepajėgi ir apsinkeanti. Derybos tęsiasi savaitėmis ir mėnesiais. Darbo sutarčių derybas tvarkantieji įstatymai turi būti pertvarkyti ir išlyginėti, jei iš viso norima derėtis.

CCF vyriausybė imtųsi vykdyti plačią konservatorių programą apsaugoti Ontario žemės turtams ir

dirvožemiui. Tokia programa jau yra paruošta konservacijos komisijos, bet konservatorių vyriausybė nieko nedarė jai įgyvendinti.

CCF vadas priminė savo klausytojams, kad jis buvo pirmas kandidatas iškėles mintį, kad Ontario turėtų pradėti St. Lawrence kanalo kasimą, jei reikėtų viena pati. Tiek Ontario, tiek Ottawos vyriausybės visą laiką buvo labai neryžtingos savo nusistatyme ir vėl siulančios naują atidėjimą.

Kalbėdamas apie gyvenamųjų namų statybą, Joliffe sakė, kad tiek provincinė, tiek federalinė vyriausybė "tiki, kad kas nors kitas turėtų imtis akcijos," tačiau problema esanti per daug aktuali ir vis blogėjanti, kad galima būtų palikti "kam nors kitam" ją spręsti. CCF yra pasirengusi įsteigti Ontario Housing Corporation gyvenamiesiems namams statyti bei pagelbėti vietos savivaldybėms ir paskiriems asmenims gyvenamųjų namų statybą finansuoti.

Jis išspėjo balsuotojus, kad jei jie lapkričio 22 d. balsuos už liberalus, jie aiškiai parodys, kad yra patenkinti Ottawos visišku nepajėgumu ir nenoru sustabdyti kainų kilimą. Prieš jį pasyvumą ir nepajėgumą liberalų vadas Ontarijo ne karto nepakelė balso — "jis, pagaliau, juk irgi turi balsą."

E. B. Joliffe pareiškė, kad jo vadovaujama partija, išrinkta į valdžią, įvestų visuotinę sveikatos draudimą (ligonių kasas) finansuojamą iš apdraustųjų ir darbdavių mokesčių bei valdžios ižd. Kartu būtų statomos taip labai reikalingos ligoninės. "Jei Ontarijo balsuotojai nori sveikatos draudimo kaip Saskatchewan, turi balsuoti už valdžią kaip Saskatchewan (Saskatchewan CCF yra valdžios partija). CCF partijos sveikatos draudimo programa nėra sudaryta rinkimų išvokare; tai yra per eilę metų apgalvota ir įvairiuose kraštuose išbandyta sistema. Šiuo atveju CCF nedaro jokių pažadų, kurių negalėtų ar nenorėtų vykdyti."

"Liberalų partija pradžioje mums visuotiną sveikatos draudimą jau 1919 metais — prieš 32 metus. Liberalai buvo Ottawos valdžioje per daugumą iš tų 32 metų, o mes vis dar neturime visuotinio sveikatos draudimo. Liberalų pažadas šiandien yra tiek pat vertas, kaip ir prieš 32 metus: jis yra bevertis," baigė E. B. Joliffe.

Lapkričio 22 d. Ontario provincijoje įvyks rinkimai į provincijos parlamentą. Socialdemokratų partija (CCF) paskutiniame parlamente buvo opozicijos partija ir, aplinkybėmis palankiai susidėjus, turi galimybę po rinkimų sudaryti vyriausybę. Tai būtų antroji socialistų vyriausybė (pirmoji yra Saskatchewan). Netenka nei minėti, kokios didelės reikšmės turėtų šis laimėjimas socializmo plitimui ne tik Kanadoje, bet ir visoje Amerikoje. (Nukelta į 7 pusl.)

Angliškai - Lietuviškas Žodynas

Dručiai apdarytas juodais apdais su aukso raidėmis, 400 puslapiai turinio nuo A iki Z, parankaus 4" x 5 1/2 formato, kaina \$3.00.

Žodynas išleistas Europoje, jo autorius yra A. Herblitas. Galima gauti "Keleivio" knygyne.

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

Faruko Medaus Mėnuo

Egipto karalius Farukas, linkus. Nors Šveicarijos vyšį pavasarį vedęs paprastos kilmės merginą Narriman Bey ir tuo suklebęs daug kalbų, pasirūpino nustebinti pasaulį nepaprastai iškilmingu medaus mėnesiu. Tam jis pasirinko turtingiausius Europos kurortus Prancūzijoje, Italijoje ir Šveicarijoje. Nors Faruko medaus mėnuo yra vadinamas "honeymoon of the century," tačiau nei populiarumo, nei simpatijos europiečių tarpe Farukas nesulaukė. Gal dėl to, kad karaliai Europoje nebemadoje, ypač tokie karaliai, kurie dar turi šokią tokią valdžią.

Nuo vienos pasilinksminimo vietos iki kitos karališkoji pora keliavo specialiais traukiniais, laivais ir automobiliais, visur pilna sauja mėtų pinigų ir duodami puikūs pasipelnymo brangakmenių krautuvėms ir lošimo salėms. Karalius Farukas yra aistringas "gembleris" ir ruletę ji be galo traukia. Viename Cannes casino (lošimo salė) per devynias dienas jis pralošė \$300,000. Kiek jis pralošė per visus tris medaus mėnesius, dar nėra apskaičiuota. Suprantama, kad šioje pasilinksminimo kelionėje jokie valstybės rupešiai karaliaus neslėgė. Gi jo asmeniškas didžiausias rupestis buvo, kaip apsaugoti nuo fotografų, kurie lyg širšės ji puolė. Kiekvieną kartą, kai Farukas pastebėdavo, kad jis kas fotografuoja, liepdavo savo sargams atimti iš fotografo filmą. Dėl vieno fotografo Farukas net pakeitė savo kelionių planą ir išsinešino iš Šveicarijos, gerai jos nepatavęs. Mat, jam beiškylaujant prie vieno gražaus Šveicarijos ežeruko, jį nutraukė koks tai fotografas. Farukas iš jo filmą atėmė. Tuomet fotografas pasiskundė policijai, ir pastaroji liepė sugrąžinti filmą savininkui. Tas jo karališką didenybę taip įžeidė, kad jis tuojau pasuko sienos

linkui. Nors Šveicarijos vyšį pavasarį vedęs paprastos kilmės merginą Narriman Bey ir tuo suklebęs daug kalbų, pasirūpino nustebinti pasaulį nepaprastai iškilmingu medaus mėnesiu. Tam jis pasirinko turtingiausius Europos kurortus Prancūzijoje, Italijoje ir Šveicarijoje. Nors Faruko medaus mėnuo yra vadinamas "honeymoon of the century," tačiau nei populiarumo, nei simpatijos europiečių tarpe Farukas nesulaukė. Gal dėl to, kad karaliai Europoje nebemadoje, ypač tokie karaliai, kurie dar turi šokią tokią valdžią.

Po Italiją karališkoji pora daugiausiai važinėjo automobiliais. Tai sudarydavo gražų reginį gyventojams, nes automobilių vilkstinė buvo gana ilga. Karališkoji pora, jaunosios tėvas, Faruko sesuo, Egipto parinkti didžiuliai ir detektyvų vilkstinės užpakalyje ir priekyje. Kai atvykdavo į naują kurortą, geriausių viešbučių geriausias aukštasis budavo paliosuojamas ir įrengiamas karališkai porai. Kad išmetami iš savo butų hotelio gyventojai (taipgi ne biedniškai) keldavo triukšmą, tas karališkai didenybei nuotaiškos negadino ir nepakeisdavo jo kasdieninės programos, kuri paprastai pasibaigdavo lošimo salėje. Kiek jau karalienė iš medaus mėnesio turėjo malonumo, sunku pasakyti. Taip pat sunku pasakyti, kiek ilgai karališkoji pora būtų tęsusi savo "honeymoon of the century," jei nebūtų atėjusi iš Egipto telegrama, kad svarbus "council meeting" reikalauja karalių grįžti namo. Tai buvo prieš pat krizę su Anglija. Telegrama pakeitė karaliaus planus, ir karališkoji svita pasijudino namo. Iš istorinio medaus mėnesio pasipelnė hoteliai, brangakmenių pirkliai ir lošimo salės, o europiečiai turėjo labai retą progą pasižiūrėti karališko parodo. Mat, europiškai ka-

NEPAPRASTI AUSINIAI

Aktorė Jane Russel (dešinė) įsisegė nepaprastus ausinius, kurie sujudino daugelį moterų. Viena neįtikėtina nepačiupinėjusi to papuošalo.

raliai, kurie dar turi sostus, nemėgsta keliauti su tokia atvirai į juos atsakyti. Iš pompa, o tie, kurie neteko sostų, paprastai neturi tam pinigų. Skurdo šalies karalius parodė, kaip galima švaisyti skurdžių valstiečių pinigais.

YRA ŠALIS, KUR UPĖS TEKA

Yra šalis, kur upės teka Linksmiai tarp girių užiančių ir meliai tarpu savęs šneka Prie giesmininkų vieversų.

Ten prakaitas aplieja žmones Prie vasaros sunkių darbų. Ir prastas aparatas maršonės Apdengia sanarius visų.

Bet tave meliai pavaisina. Kad tik nueisi į svečius. Ten tave myli, valgydina. Kiek tikslai leidžia ištekliaus.

Ir grakščios tos šalies merginų žodis

Ten žydi visa ko puikiau... Šalis ta Lietuva vadinasi. Bet aš nelgiai ten buvau...

Atsimenu, kada į guolį Saulutę prašo vakarai. Lietuviai gieda tad varguoliai. Kad pabaigti dienos darbai...

Merginos tasyk veidą skaištų Prie rutų lenkia kvepiančių. Dažnuodamos jas meliai laisto, Lelijų skinas žydinčių...

Atsimenu, kaip vakars šiltas Po vasaros kaitrios dienos ir oras, ramumu išpildas, Nenoroms traukia prie dainos.

Kaip tasyk varpas sunkiai gaudžia Ir jis girdėt toli, toli... Seriai jau paukščiai medžiuos sruadžia.

Bet pats užmigti negali...

Kaip upės vandens, mintys teka, Idėjos reikišias galvoj; Gamta su tavim, rodos, šneka: "Gražu, gražu mūsų Lietuvioj."

O tėviške, koks mielas kraštas, Kurio netekau taip umai. To neišreiks nė vienas raštas, Tą pasakys vieni jausmai...

PRANAS VAICAITIS.

10 KLAUSIMŲ PRIEŠ VEDYBAS

Kiekvienas vyras ir moteris, prieš vesdami, galvoja, kad pasirinko sau tinkamą partnerį ir tikisi, kad jų vedybinis gyvenimas bus laimingas. Tikrovėje tiek vyrai, tiek moterys dažnai nusivylia vedybine laime. Nusivylimo priežasčių esama įvairių. Neretai vedybinis gyvenimas sugriūva ir dėl to, kad abu partneriai neužtenkamai viens kitą myli ir dėl to nenori viens prie kito prisitaikyti.

Psichologijos profesorius iš University of California, Dr. Knight Dunlap, pataria "jai ir jam" prieš vedybas

pasistatyti 10 klausimų ir nemėgsta keliauti su tokia atvirai į juos atsakyti. Iš pompa, o tie, kurie neteko sostų, paprastai neturi tam pinigų. Skurdo šalies karalius parodė, kaip galima švaisyti skurdžių valstiečių pinigais.

1. Ar aš su ja (juo) būdamas jaučiuosi laimingas negu su kitom moterim (vyrais)?

2. Kai aš jos (jo) nematau, ar aš ilgiuos jo (jos)? Ar kitos moterys (vyrai) neišstumia jos (jo) iš mano minčių?

3. Ar aš tikrai noriu su ja (juo) praleisti visą likusį gyvenimą ir savo darbuose pirmiausia atsižvelgti į ją (į jį)?

4. Ar aš pasiruošęs atsakyti visų malonumų, įpročių ir pareigų, kurios trukdytų mūsų bendram gyvenimui?

5. Ar ji vienintelė moteris, kurią aš pasirinkčiau būti mano vaikų motina (vaikų tėvu)?

6. Ar aš ją (jį) myliu su visom jos (jo) veido, figūros, būdo, išsilavinimo ir elgesio ydom?

7. Ar atrodo, kad ji (jis) galėtų dėl manęs atsakyti nuo tokių dalykų, nuo kurių aš dėl jos (jo) atsakysčiau?

8. Ar ji (jis) yra pasiruošusi tam tikrame laipsny prisitaikyti prie manęs temperamento, gyvenimo būdo, įpročių?

9. Ar mūsų abiejų gyvenimo būdai, pažiūros, išsilavinimas ir norai yra panašūs?

10. Ar aš jos (jo) šeimą pakankamai mėgstu, kad galėčiau ją toleruoti ir su ja sugyventi?

Jeigu į visus klausimus atsakoma teigiamai, tai reikia manyti, kad vedybos bus laimingos.

ŠEIMININKĖM

Makaronai su Dešrelėm

Reikia paimti: 1 svarą makaronų 1 keną pamidorų (tomeičių) 1 keną pamidorų padažo (tomato sauce) Pusę šaukšto druskos Žiupsnelį pipirų 6 dešreles pusę puodelio tarkuoto surio 6 rieketes bekono

Išvirti makaronus su druska ir nusunkinti. Kol makaronai verda, paspirtinti bekoną. Į nusunkintus makaronus sudėti tomeites, tomeičių padažą, supiaustytą, kol dešrelės pasidarė minkštos. Duodant stalin, uždėti paspirtintą bekoną ant viršaus.

Jeigu turima džiovintų grybų, galima ir juos pri-

dėti, tik pirma reikia juos išmirkyti, išvirti ir supiaustyti.

EX-VIENGUNGIO BALSAS

Man teko skaityti p. O. Kubilienės straipsnį "Ar Reikia Viengungiam Vyrui Vestį." Iš savo patyrimo turi pasakyti, kad p. O. Kubilienė labai teisingai aprašė viengungio gyvenimą. Ir aš iki praeitųjų metų buvau viengungis, ilgą laiką basčiaus nuo vienos "gaspadinės" prie kitos, iš vieno kambario į kitą, bet rimto ir gražaus gyvenimo neturėjau.

Teisingai p. Kubilienė sako ir apie tai, kad viengungiai vyrai svetimoteirauja. Žinoma, tai nėra taisyklė, bet daugumoje viengungiai mėgsta su šeiminkėmis arba su kuo kitu turėti "romansą," nes taip jau vyras surėdytas, kad jis be moters būti negali.

Kas dėl vyrų švaros, tai sutinku, kad daugelis viengungių vyrų buna apsilėidę. Žinoma, švarumas priklauso nuo žmogaus būdo.

Yra vyrų, kurie daboja švaros, bet bendrai imant, viengungiai nėra labai tvarkingi. Teisingai p. O. Kubilienė pastebi, kad viengungiai, pamėgę linksmą gyvenimą, be saiko pinigų leidžia ir nepataupo "juodai dienai," o tie, kurie taupo, pasidaro be galo sykštūs ir bijo išleisti centą kad ir reikalingiems dalykams. Viengungiai neišlaiko lygsvaros. Dėl vienišo gyvenimo, jų budas pasidaro savotiškas ir neįslyngtas. Arba jie ieško prasmės ir užsimiršimo visokiuose smagumuose ir tam išleidžia uždarbį, arba jie tikslą mato piniguose ir taupo be jokios atodairos, neklausdami savęs, kam tą turta paliks.

Aš, kaip buvęs viengungis, turiu pasakyti, kad p. O. Kubilienės patarimas viengungiam vesti yra visiškai teisingas ir nuo savęs tokį patarimą duodu. Vėdės vyras pajunta, kad gyvenimas yra gražus ir turi prasmę, o viengungiai to negali pasakyti apie savo gyvenimą.

A. R. iš Waukegan, Ill.

Pakalbinkime kaimynus ir draugus užsiskaitę "Keleivį". Kaina metams \$3.

MAZA LIGONĖ

Vienuolikos mėnesių mergytė, Elvira Difuntorium, lėktuvu atgabenta iš Manilos, Filipinuose, į San Francisco operacijai. Mergaitė prarijo devynias špilkutes ir reikalinga skubi operacija špilkutėms išimti.

ZEMAITĖ:

Kelionė į Sidlavą

(Tęsinys)

—Mat, ir Olesė ar ne karvė?—tarė vyras balsu.

—Olesė karvė, o kalvis kas?—atsėvė mergaitė.—pačiai neleido nei į Sidlavą eiti...

—Su parapija atėjo, ponai išleido ant maldos, o čia, mat, kaip meldžiasi!

—Gana meldėmės per dienas,—tarė mergaitė, ir spavėdnės priejo, kas prisigruod...

Užgavo į varpą. Kaipgi nesujus žmonės, kaip neims puolinėti, kaip skruzdės, užgavus skruzdyną—tekini bėga vienu keliu, bėga kitu keliu, neįmano kur bėpulti.

Išėjo kunigas pasitikti parapijos, paskui visi žmonės išsipylė ant gatvės, ir aš pas knyginko budą žiopsau. Netolimais sustoję vyrai kalbasi: —Kazin iš kur čia ateina? Rytoj ateis iš Raseinių.

—Is Kauno ateis kažin kurią dieną.

—Is Vilniaus jau keli yra. Klebonas raštą gavo. Dabar vilniečiai Peterburge, ilsisi.

Is Vilniaus kaip iš Vilniaus, bet ateis ir iš Libavos, o tai bus iškilmės!

—Sako, kad ir iš pačios Francijos ateis, jau dvi nedėli, kaip iš vietos išėjo.

—Jei iš kur nesusps ateiti, tai prates atlaidus. Sako, siemet bus iki dvilikos dienų atlaidai.

—Kas čia do per meteliai siemet, kas čia do prajoja?—rokavo boba prie pat budos.—Niekuomet nebuvo tokių vaikščiojimų, tokių iškilmų, tokių gražių!

—O sudas Po Dievo netoli, nežinai?—tarė kita.—Keturi metai tik liko.

—Tai jau ir antikristas užgimęs būtų, kad tik keturi metai?

—Ne, už keturių metų užgims. Yra knygoj aiškiai parašyta, ar neskaitei?

—Kas tokias knygas parašė, kame skaitei?—paklausė knyginkas, juokdamasis.

—Pats Ponas Jėzus parašė,—atsėvė boba.

—Ponas Jėzus nei kokios knygos neparašė... Aš nežinau...

—Kad ne Ponas Jėzus, tai Motina Švenčiausia, o buti yra, pats knygomis apsikrovęs, o nežinai!

Truputį toliau kažin koks senis, žmonių stumdomas, barės:

—Kunigas barasi: "Nauja Gadynė" negera... Bet kaip tu senąją beužturėsi? Senoji praėjo, turi nauja stoti, nieko nepadarysi.—Taip radome, taip paliksi-me.—Ar senoje gadynėje buvo toks stumdymas, toks vadžiojimas svieto? Juk tai—nauja gadynė... Patys prasimano, patys barasi.

Aplinkui žmonės ėmė juoktis. Senis, bambėdamas, nusistumė toliau.

Atgieda parapija be kokios iškilmės, mažai parėdnės—kryžius, pora karunų, kunigas, giedotojai, ir žmonių pakeleivių ne per daug.

—Jie menkai teatėjo,—žmonės šneka ir nelaksto paskui.

—Tur but, mažos parapijos žmoneliai...

—Didelių parapijų kitaip eina. Žiūrėk, šiaulių kad atėjo, tai bent atėjo! Su kapelija, trubočiais, retai kame teprilyginti...

—Koks išsiređymas mergaičių,—prisidėjo boba,—nors ant altoriaus statyk!

—Trys šimtai metų išėjo, kaip tokie metai buvo,—rokavo vyras.—Kaip tą bažnyčią statė naują, sako, tuomet vaikščiojo su parapijomis, kaip ir šiomet.

—Kas čia gali atsiminti, kaip tuomet buvo!—gincija kita.—Mano tėvas turėjo devyniasdešimt metų, aš turiu septintą dešimtį užstojus. Sudėk visus, kiek tai bus? O dar tėvo tėvas, nei tas neatmena tokių metų—butų papasakojes...

—Tėvas šventasis išleido daleidimą kunigams tokias gražybes apvaikščioti,—rokavo bobos,—iki šiolei buvo suspaudimas katalikams.

—Tėvas šventasis,—užsišoko kita,—nei tėvas šventasis spaudė, nei jis išliuosavo, nei čia jo valdžia...

—Maskoliai spaudė katalikus,—ginciojo pirmoji,—bet tėvas šventasis liuosybę davė...

—Ne per kokį tėvą šventąjį atgijo katalikams bluzgana,—prisidėjo kita,—bet per tuos prakeiktuosius bečiečius, cicilikus, tie iškovojo liuosybę nors kunigams pasivaikščioti...

Vėl subarskino karunas, sublizgėjo liktarnos, varpus skambina, eina į kitą pusę pasitikti parapijos. Žmonės sujudo, ėmė bėgti pirm kunigo, kiti paskui, kiti atsilikę slinkome. Nubėgo, nubarskėjo pro kapus. Sutemo. Jau vakaras. Prie šventoriaus laukiamie, ant kalniuko sustoję. Po geros valandos atmirga, atsiviečia, atgieda pakaitais: vyrai—storai, moterys—tėvai. O parėdinių—Dieve mano! Ko tenai nebuvo! Gražių-gražiausių! Karunos visokios, kryžius auksuotas, altorėliai balti, degančiomis žvakėmis apkaityti. Mergaitės neša, baltos, vainikuotos, rodos, šventieji į dangų ky-la. Žmonės džiaugiasi, stebisi:

—O tai šie meteliai! Gražybės neišpasakytos! Stebuklai neregėti! Stebuklai neapsakyti!

—Panelė švenčiausia savo gražumą parodė!

—Šventa Panele, vesk mus į dangų!

—O Motina Dievo, melskis už mus!

—Suvėdė parapiją į bažnyčią, nutilo varpai, o po žmonės neliuonasi įvairios kalbos:

—Plaukia ir plaukia žmonės... O kiek dar atėis, nei šidlavoj nebesutils.

—Is Liolių ateis kunigas, atves vienus vaikus, nuo keturiolikos iki dešimties metų.

—O, Pana šventoji! Tai bus gražumas! Pupelės! Kaip višteliai rietės... Kodėl tik vaikus? (Bus daugiau)

ANGLIJOS KARALIUS SKOTŲ KOSTUME

Anglijos karalius George VI atostogavo Škotijoje, kur ir nufotografuotas su šeima škotų nacionaliniame kostiume (dešinė). Paveikslas nutrauktas prieš karaliaus operaciją.

Iš Plataus Pasaulio

Tibetas Ratifikuoja

Tolimame Tibete sušaukiamas lyg ir salies seimas patvirtinti su komunistine Kinija pasirašytą sutartį, pagal kurią kinai perima savo rankas Tibeto gynimą ir užsienių politiką, bet Tibeto viduje to krašto kunigams žada palikti tam tikrą autonomiją.

Amerikos Bazės

Pirmieji Amerikos bombieriai išskrenda į Prancūziją, kur netoli Bordeaux miesto įkuriamas pirmoji Amerikos oro bazė prancūzų teritorijoje. Amerika jau turi bases prancūzų kolonijose ir visuose kraštuose, iš kurių galima pasiekti skaudžias Rusijos vietas.

Žydai ir Reparacijos

Izraelio vyriausybė pareikalavo iš Vokietijos sumokėti 1,500,000,000 dolerių už nacių nužudytųjų žydų turta, kurį vokiečiai pasisavino. Izraelis sako, kad ta suma yra tik maža dalis nuostolių, kuriuos naciai padarė žydams. Naciai Europoje nužudė šešius milijonus žydų.

Komunistai Indijoje

Indijos vyriausybė įvedė visą eilę suvaržymų komunistų partijos nariams, kurie nori statyti savo kandidatūras ateinančiuose rinkimuose. Vyriausybė sako, kad komunistai nėra ištikimi šalies konstitucijai, o todėl negali naudotis visomis pilietinėmis teisėmis išstatyti kandidatus į parlamentą.

Pagalba Anglijai

Anglijos naujoji vyriausybė kreipiasi į Ameriką prašydama 300 milijonų dolerių ekonominės pagalbos pavidale paskolos ar dovanos. W. Churchill tikisi, jog Amerika padės Anglijai nuolatini sunki finansinė kriknigams žada palikti tam tikrą autonomiją.

Irane Neramu

Irano premjeras Dr. Mosadegh vis dar Washington, tariai dėl aliejaus kasyklų tvarkymo, o tuo tarpu visame Irane vyksta neramumai, kuriuos kursto bolševikiška "Tudeh" partija. Irano šachas, pagal kai kuriuos pranešimus, gali paskirti kitą vyriausybės galvą, jei Mossadegh nieko nelaimės Washington.

Egipto Prekyba

Egipto vyriausybė vedė derybas su Masva dėl prekybos sutarties. Sako, kad jau sutarta—Egiptas gabens į Rusiją medvilnę, o rusai statys Egiptui jaus ir kitokių maistą. Egiptas grasina ieškoti Maskvoje "užtarimo" prieš Angliją ir Ameriką.

Prancūzų Mokytojai

Prancūzijos viešųjų mokyklų mokytojai paskelbė streiką prieš parlamento tarimą duoti iš valdžios išdų pagalbą katalikų privatiems mokykloms. Streikas paskelbtas tiksliai vienai dienai, kaip protestas. Mokytojai reikalauja, kad bažnyčios atskyrimas nuo valstybės būtų išlaikytas.

KAS MUMS RAŠOMA

Kas Išlaivins Lietuvą?

Atnaujindamas "Keleivio" prenumeratą \$2 skiriu senam Tėviui dėl sutvėrimo švento rožančiaus draugijos.

"Keleivio" 43 nr. skaičiau laisvą prelatui Balkunui, kuris tvirtina per radio, jog šv. rožančius yra galingesnis ir už atominę bombą.

Karai išnyks, tik kalbės šv. rožančių. O kadangi lietuvių vyskupai pavedė Lietuvos išlaisvinimą Paneli šventčiausiai, tai tik sėdėkime ir laukime, o Lietuva bus išlaisvinta.

Sv. Rožančiaus D-jos Narys.

Ar Neapsiriko?

"Min. P. Zadeikis spalio mėn. 23 d. įteikė Valstybės Departamentui memorandumą Lietuvos reikalais ir jo nuorašą pa-

siuntė Apaštališkajai Delegacijai Amerikoje. Ši savo ruožtu pažadėjo jį persiųsti Šventajam Sostui Vatikane." ("Naujienos" Nr. 262, lapkričio 6 d., 1951.)

Kad p. Zadeikis memorandumą pasiuntė Amerikos valdžiai—tas tvarkoje; bet kodėl to memorandumu kopija pasiųsta "Šventajam Sostui"—visai neaišku. Juk Lietuvą okupavo ne popiežiaus miniaturinė gvardija, bet Stalino didžioji raudonoji armija. Tad ne Romos, o Kremliaus popiežiui reikėjo memorandumu nuorašą pasiųsti, kad Stalinas, kaip šnekama, paskutini dar kartą sėsdamas prie "rūdino" stalo su kitais "didžiaisiais," neužmirštų iš Lietuvos pasitraukimo klausimą teigiama išsprendi.

A. DOMAS.

JUOZAS STALINAS

— arba —

Kaip Kaukazo Razbaininkas Pasidarė Rusijos Diktatorium

Tokią brošiūrą yra parašęs J. Pilipauskas, kuris pažįsta Staliną nuo jo kūdikystės. Čia nušviestas visas Rusijos diktatoriaus gyvenimas: kaip jis rubavojo bankus ir kaip jis žudė savo sėbrus. Ne prasimanymai ar šmeižtai, bet istoriniai faktai, su datų, įvėty ir vardų nurodymais.

Paskutiniiais laikais plinta gandai, kad Staliną pradėjo eiti vėžys. Šiomis dienomis buvo pasklidusi žinia, kad jis jau nebegyvas. Dabar kyla klausimas, kas užims jo vietą, kai giltinė jį nusineis?

Brošiūra didelio formato, gražiais viršeliais, 32 puslapiai grynų faktų, kaina tik 25 cent. Gaunama "Keleivio" knygyne:

KELEIVIS

636 Broadway, South Boston 27, Mass.

ARGENTINOS KANDIDATAI

Dr. Ricardo Balbin

Dr. Reynaldo Pastor

Argentina lapkričio 11 d. rinko prezidentą. "Laimėjo" Juan Peron, kuris kraštą valdo policijos smurto priemonėmis. Socialistų kandidatas pasitraukė iš rinkimų kovos dėl karo stovio; bolševikų kandidatas guli ligoninėje peršautas, o čia matome dvejų kandidatų paveikslai, liberalų ir demokratų partijų, kurie savo kandidatūras neatsiėmė ir ėjo į rinkimus.

Chicagą Aplankius

Kelionė iš Lowell, Mass., tautas), L. Dragunais į Chicagą pradėjome rugsejo 29 d. Vaziavome Nr. 2 keliu per Mohawk Trail kalnus iki New Yorko valstijos sostinės, Albany.

Iš ten ėmėm kelią Nr. 20, kuris eina per didžiulius New Yorko valstijos kalnus. O jau tie kalnai, kalnai, kaip toj lietuviškoj A. Baranausko dainoj:

Kalnai ant kalnų, o ant tų kalnų
Kalnai ir maži kalneliai.

Tik čia reiktų sakyti, kad ant tų kalnų "kalnai ir dideli kalnai." Sunku įsivaizduoti, kaip žmonės žiemos laiką per tuos kalnus važinėja. Sekmadienį, rugsejo 30 d. tuose kalnuose taip buvo šalta, kad veik visą dieną reikėjo leisti šilumą į mašiną.

Po pietų pasiekėme Buffalo. Miestas didelis, turi 575,000 gyventojų, kurių tarpe labai daug lenkų. Yra ir lietuvių, bet, palyginus, nedaug. Iš ten pasukome į Kanadą. Pervaziavę sieną leidomės per Kanadą į Dunville ir 8 mylios nuo miestuko apstojome pas gerb. F. ir A. Lackus. Jie mūsų jau laukė. Mrs. Lackienė, kadaise buvusi Janušienė, seniau gyveno Sidney Mines, Nova Scotia, o jos vyras F. Lackus yra naujakuris, prieš 3 metus atvykęs į Kanadą iš Vokietijos. Jie susituokė 1950 m. gegužės mėnesį ir iš Toronto atsikėlė į nupirktą 57 akierių farmą. Farmą pirkto su pastatais. Nors praėjo trumpas laikas, bet darbėtis šeimininkai jau yra gražiai įsikūrę savo farmoje, turi visas žemės ūkio mašinas ir nemažai gyvulių. Gero pasisekimo darbėtiems tautiečiams.

Pasisvečiavę pas simpatingus šeimininkus leidomės toliau per Kanados lygumas link Detroito. Kelias geras, tiesus. Per kelias valandas pasiekėme Windsor, Ont., o per Detroito aukštai iškeltą tiltą, kuris jungia Kanadą ir JAV, atsidurėme vėl savame krašte.

Detroito sustojome pas Mrs. A. Ramaneckienės pusbrolių J. Draguną, jo gražioj rezidencijoj Dearborne. Viešėjome ten porą dienų, mano žmona aplankė daug savo jaunų dienų draugų, o aš padariau daug naujų pažinčių. Teko susipažinti su pp. Janušais, F. Cogswell Russel (Ras-

kapinės gerai tvarkomos.

Chicagą vadinama Amerikos lietuvių sostine. Tas pavadinimas lietuviškai tinka, nes niekur kitur neužtikame tokio lietuvių susibūrimo, kaip šitame didmiestyje. Ta proga noriu tarti aciū poniai Liutkus, kuri mums padėjo susipažinti su Chicagos didmiesčiu, jos lydimi aplankėme keletą muziejų ir kitų įdomesnių vietų.

Dabartiniu laiku Chicagoj darbai eina gerai. Uždarbiai neblogi, geresni negu Naujojoje Anglijoje. Ten matosi statant ar plečiant dirbtuves, ko pas mus nėra. Pragyvenimas ir Chicagoj brangus, kaip Bostone. Ten jaučiamas didelis butų trūkumas, daug didesnis negu Naujosios Anglijos didmiesčiuose.

Po malonių vaišių, susipažinę su mūsų sostine, grįžome namo geriausiais įspūdžiais vežini.

L. Paulauskas.

Amerikos Ginklai Indijos Laukuose

Pereito karo metu, kai kiti keliai į Rusiją buvo užblokuoti, Amerika siuntė rusams pagalbą per Indiją ir Persiją.

Dabar Amerikos korespondentai praneša iš New Delhi, kad Indijos laukuose liko daugybė Amerikos ginklų ir kitokios karo medžiagos. Vienoj apleistoj skraidykloj esą palikti 87 lėktuvai, žinomi kaip "C46 Curtis Commandos," kuriuos dabar stengiasi įsigyti šmugelio keliu Kinijos komunistai.

Amerikos atstovybės New Delhi mieste narys, kapitonas Robert L. Tillston, liudija, kad šiomis dienomis gavęs \$50,000 kyšio pasiūlymą, jeigu jis pasirūpintų tuos 87 lėktuvus sutaisyti ir parduoti už \$1,000,000.

Apie šitą šmugelį Amerikos karininkas raportavo savo vyriausybei, todėl tų lėktuvų Kinijos komunistai turėtų negaus. Bet daugybė kitos karo medžiagos esą jau dingę ir manoma, kad ją dabar jau vartoja Kinijos komunistai prieš amerikiečius Korejoje.

Šiomis reikiacijomis turėtų susirūpinti Amerikos piliečiai. Juk jų sunkiai uždirbtais pinigais tie orlaiviai ir kiti karo pabūkai buvo pagaminti. Tokios medžiagos esą ne tikėtai Indijoje, bet Pacifiko salose, statyta gražių paminklų, Australijoje ir kitur.

JUOKAI

Farmeriai ir Bankierius
Farmerys Jonas nuėjo į banką pasiskolinti pinigų. Bankierius paklausinėjo Jono, kam jam pinigai reikalingi ir pagaliau sutiko pasiskolinti jam 1,000 dolerių. Bet pridėjo:

—Žinai, Jonai, tokios asmeninės paskolos išduodamos tiksliai su indorsavimu. Ot, jeigu tu gausi iš savo kaimyno Jurgio indorsavimą, tai tau tuoj išmokėsime pinigų.

Farmerys Jonas pamanė, kad bankierius kalba visai protingai. Iš tikrųjų, kodėl negauti Jurgio parašo? Nu-eina pas Jurgį ir sako jam: —Pasirašyk ant to prieriuko, o aš gausiu iš banko 1,000 dolerių. Jurgis pagalvojo ir sako:

—Žinai, Jonai, mums farmeriams nėra reikalo kreiptis į bankierius pinigų, mes galime tą reikalą ir tarp mūsų atlikti. Ot, tu nueik pas tą bankierių, tegu jis padės parašą ant to paskolos kvito, o tą tuksantį dolerių aš tau patį išmokėsiu tuoj pat.

NEBUK ZILAS

Stebeklingos gyduolės kurios pataikina žilumą, plaukų siūkimą ir plaukanas. Šias gyduoles privaizdė turėti kiekvienas, kuriam žyla, slenkia, arba plaukai plaukia. Jos atitaiso žilus plaukus kokie buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Kreipkitės neatidėliodami ilgiau. Kaina \$2.00. Jeigu nebusite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti.

PASTABA: Su orderiu siųskite ir pinigų. Kitaip vaistų nesijuniam.

FLORAL HERB CO. Bx 305, Dept. 5, Clinton, Ind.

DYKAI ISBANDYMAS NO Reumatiškų Skausmų Arthritis

Jei dar niekad neavartojot ROSSE TABLETS nuo Reumatinio skausmo, tankiai susijusio su Reumatizmu, Arthritis ir Neuritis, tai kodėl nepabandyti juos ŠIANDIEN mūsų išlaidomis? Vartojamos tuksantų virš 25 metų.

DYKAI SKAITYTJOJAMS ŠIO LAIKRASČIO

Mes kviečiame jus pabandyti juos be mokesčio. Dalisite atsiųsti jums siuntinį 24 TABLETS DYKAI. Jei ne pilnai busite patenkintas gaunama pagalba, grąžinkite likusią dalį ir už tai jus nebusite mums skolingas. Bandymas nekainuos jums nei vieno cento. NESIŪSKITE PINIGŲ. Tik atsiųskite savo vardą ir adresą greitai!

Rosse Products Co., Dept. x-9 2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

UŽ SVIESESNĘ ONTARIO

(Atkelta iš 5 pusl.)

Šiais metais, šalia piliečių, yra įtraukti į rinkimų sąrašus beveik visi nauji ateiviai, taigi ir lietuviai. Beveik visi įtraukti į sąrašus lietuviai rengiasi balsuoti, todėl labai svarbu, kad jų balsai kristų socialistų naudai.

—J. C.

VIREJA IEŠKO DARBO

Galiu būti vireja arba šeiminkė. Moku gaminti visokius valgius. Jeigu atsiųstų geras vyras, galėtume susituokti.

Juzė Labunienė, 62 Court St., Brockton, Mass.

IS DUMINĖS LUSNELES

Gražios eilės, dainos ir deklamacijos. Apie Lietuvos gyvenimą ir lietuvių nuotykius Amerikoje. Kaina \$1.00.

Užsisakykit pas autorių:

K. B. Kraučiusas Daynard Drive, Canton, Conn. (Nr. 12, 1952)

"TEVŲ PASAKOS"

Ir kitos Vokietijoje išleistos lietuvių knygos

"Lietuvių Pasakos" surinko ir skaityti paruošė A. Giedrys, iliustravo dailininkas J. Kaminskas. Knyga kietais viršeliais, 150 puslapių, gera dovana Kalėdoms, kaina \$1.90. Be to dar galima gauti: "Lietuvių Kalbos Vadovą" 4.50 "Normuotos Šypsenos," foljetonai 25 "Princas ir Elgeta" 1.20 "Žemės Pakopos," J. Baltrušaičio eilės 75 "Rutele," skaitymų knyga 2.00 "Tėvelių Pasakos" 25 "Vilkas Meskeriojojas," eilės 25 "Tolumas," Kirios eilės 75 "Daili Saulutė," spalvoti piešiniai vaikams 50 "Po Rusijojejau Dangun," novelės 25 "Vytautėliai laukuose," eilės 65 Geografijos, istorijos, gamtos ir šaltavimų vadovėliai, ir Lietuvių Kalbos Gramatika, visos po 50 centų. Adresas toks: (48) Litauisches Zentralkomitee, Verlag (20a) Hannover, Hegelstr. 7, Germany.

CHICAGO, ILL.

Svarbios Paskaitos iš Šventojo Rašto

Buna kiekvieną nedėdienį nuo 10 val. ryto, 5324 So. Halsted St. Yra skaitinama tikroji Tiesa iš Šv. Rašto. Taigi, galėsite įsigyti knygele, kuri ka tik išėjusi iš spaudo, aiskinant pasaulinį perversmų laiką, ir kas įvyks trumpoje ateityje? Knygėlė 145 pus. STAI JUSŲ KARALIUS, kurią galima gauti ir per paštą už 40 centų, rašant: V. Klovas, 3444 So. Lituanica Ave., Chicago 8, Ill. Į paskaitas kviečiame atsilankyti visus. Įžanga nemokama, kolektyvui nėra.—S. R. T. (52)

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų, obuolių, sėklų ir lapų; ji yra vartojama nuo visokių nervų ligų ir nerviško galvos skaudėjimo, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greitai pavargimo, gero nuotaikos (knieys) ir dėl visokių vidurių nesveikumo, isteringas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežinuri kokia liga sirtumet, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras \$5.00, pusė svaras \$4.00, kvoteris svaras \$2.00. Prisiunčiam ir namus.

ALEXANDER'S CO

414 West Broadway South Boston 27, Mass.

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausia ir Turtingiausia Lietuvių Organizacija Pasaulyje

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$2,500,000.00.

Savo nariams ligoje pašalpą ir pomirtinių apdraudų yra išmokėjęs arti \$5,000,000.00.

Susivienijimo kuopos randasi visuose didesniuose miestuose Amerikoje ir Kanadoje. Kiekvienas Lietuvis gali apsidrausti nuo \$100.00 iki \$5,000.00.

Ligoje pašalpa savaitėje \$9.00 ir \$12.00.

Dabar vedamas Susivienijimo 60 metų Jubiliejinis Vainas. Įstojimo nereikia mokėti. Doktorui už egzaminą apmoka Susivienijimas.

Taip Susivienijimo nariu ir prirašyk savo šeimos narius. Kreipkis pas vietinę kuopą arba į Centrą adresuodamas:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 W. 30th St. New York 1, N. Y.

TIKRIŲ LĖKTUVŲ DALIS

Lėktuvų dalių dirbtuvė. Mansfield, Ohio, tikrina greitųjų lėktuvų padirbtas dalis prieš siunčiant jas į lėktuvų fabriką. Paveiksle matome lėktuvų "papilvę," vadinamą "pylon."

Vietinės Žinios

BOSTONO Miesto RINKIMŲ DAVINIAI

Praeitą antradienį Bostono miesto pareigūnų rinkimuose išrinkti šie asmenys: Miesto majoru perrinktas keturiems metams dabartinis majoras John B. Hynes, kuris surinko 153,970 balsų, prieš James M. Curley 76,581 balsą.

I 9 asmenų miesto tarybą išrinkti William J. Foley, Jr.—115,158 balsais, Joseph V. White—98,496 balsais, Gabriel Francis Piemonte—97,198 balsais, John E. Kerrigan—95,924 b., Michael J. Ward—95,821 b., Francis X. Ahearn—92,017 b., William F. Hurley—91,943 b., Francis X. Joyce—89,733 b. ir Frederick Hailer, Jr.—98,810 balsų.

Kiti kandidatai surinko mažiau balsų. Iš išrinktųjų devynių asmenų penki buvo indorsuoti New Boston Committee, butent, Ahearn, Hailer, Joyce, Piemonte ir White. Visi išrinktieji yra demokratai.

I mokyklų komitetą išrinkti penki asmenys, iš kurių keturi indorsuoti New Boston Committee: William Carr—108,397 balsais, Isadore H. Y. Muchnik—100,667 b., Mrs. Alice Lyons—100,353 b., Patrick J. Foley—93,400 b. ir Mary K. Fitzgerald—91,108 balsais. I mokyklų komiteto tiktai P. J. Foley nebuvo New Boston Committee indorsuotas.

New Boston Committee pirmą kartą pasirodė rinkimuose ir jo remiami kandidatai laimėjo miesto tarybos ir mokyklų komiteto daugumą. Tas komitetas sako, kad jis pasiūlys miesto tarybai ir majorui planą, kaip gerinti miesto valdžią, bet nesiims diktuoti nei tarybai nei majorui, kaip jie turi miesto reikalus vesti.

RUOŠIASI PRIE VASARIO 16 MINĖJIMO

ALT Bostono skyrius jau ruošiasi prie ateinančių metų Vasario šešioliktosios minėjimo. Minėjimas vyks vasario 17 d., sekmadienį, So. Bostono High School didžiojoje auditorijoje, kurioje jau eilę metų minėjimai yra daromi.

Meninei programai apatarti ALT skyriaus valdyba turėjo pasitarimą su menininkais, p. O. Ivaškiene, muziku J. Kačinsku, aktorium H. Kačinsku ir Gabijos Choro atstovu S. Kontautu. Numatoma duoti gerą meno programą, o dėl vyriausio kalbėtojo pavesta skyriaus nariams, kurie dalyvaus ALT posėdyje New York'e, ten pasitarti ir gauti kurį nors žymesnį mūsų visuomenės veikėją.

Rep.

Diskusijos Int'l Institute

Ketvirtadienį, lapkričio 15 d. Internacionaliniam Institute, 190 Beacon St., prof. Stephen J. Petery darys pranešimą apie "po-grindžio judėjimą Europoje" ir paskui bus ta tema diskusijos. Pradžią 8 v. v.

CAMBRIDGE MİRĖ ONA PILVELAITIENĖ

Lapkričio 4 d. mirė sena Cambridge gyventojė ir "Keleivio" skaitytoja Ona Pilvelaitienė, po tėvais Lietuvių, sulaukusi 63 metų amžiaus. Velionė paliko dideliame nuliudime vyrą Joną, dukrelę Birutę, sūnų Vytautą, dvi sesutes, Sofiją, Detroito ir Marijoną Cambridge. Lietuvoje liko broliai ir seserys, apie kurių likimą nieko nežinoma. Iš Lietuvos velionė paėjo iš Papilės, Šiaulių apskr. Amerikoje išgyveno 46 metus, visą laiką Cambridge ir čia turėjo daug draugų ir pažįstamų, kurie gausiai susirinko atiduoti jai paskutinįjį patarnavimą ir sudėjo prie karsto daug gyvų gėlių vainikų. Velionė palaidota laisvai iš F. Waitkaus laido-tuvių koplyčios lapkričio 8 d. i šv. Mykolo kapines.

Velionė priklausė prie Lietuvos sūnų ir dukterų draugijos, prie A. L. P. Klubu, prie Moterų Klubu ir kitų organizacijų. Liudėsio valandoje reikiu velionės šeimai širdingos užuojautos.

W. V. Anesta.

Raudonosios Plunksnos Vajus Jau Išsiubavo

Labdariniųjų organizacijų vajus lėšoms sukelti jau išsiubavo ir iki perein-tos savaitės galo surinkta aukų mieste \$4,328,054.15 arba virš 59% užsibrėžtos sumos. Vajus tęsis iki Padėkos Dienos. Per Paliu-bų Dieną vajaus darbinin-kai nešventė, bet uoliai lan-kė namus ir darė rinkliavas gatvėse.

Adv. J. J. Grigalus Floridoj

Advokatas John J. Grigalus su žmona, dukrele Janet ir uošve p. Karbauskine praeitą savaitę išvyko vienai savaitei į Floridą, kur Miami mieste adv. Grigalus atstovaus mūsų valstijos Metropolitan District Commission metiniam Amerikos parkų tvarkymo instituto suvažiavime. Iš Floridos adv. Grigalus vyks į New Yorką, dalyvausti Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime. ALT je adv. Grigalus eina vice-pirmininko pareigas. ALT po-sėdžiauja Roosevelt vieš-butyje lapkričio 16 ir 17 d.

PADEKA

Ambergo sanatorijos lietuviai ligoniai, neturintieji užsienyje giminių, gavo iš LRKSA 94 kuopos 220 dolerių pašalpos.

Visi gavusieji reikią nuoširdžią padėką už šią stambią auką gerb. p. Pranui Razvadauskui ir 94 kuopos valdybai bei visiems tos kuopos nariams. Kiekviena auka sužadi-na sergančiųjų viltis ir pa-didina norą kovoti su sun-čia t b liga.

Teatlygina aukotojams Aukščiausias!

Su tikra pagarba ir pa-dėka.

F. Nedzinskas.

KASDIENINIS AKIDENTAS

Dėl neseniai siutusios audros keliuose įvyko daug nelaimių. Vaizdelyje matosi sužeista jauna kelevė, 18 metų Rosemary Ivis iš W. Roxbury, sužeista Mašinos nelaimėj.

STUDENTAS NUŠOKO 18 AUKŠTŲ IŠ HOTELIO

Bostono studentas, iš Worcesterio kilęs Alexander E. Brahms, 19 metų amžiaus, sekmadienį iš ryto nušoko iš Taft viešbučio 18-o aukšto New York'e ir užsimušė vietoje. Jaunas studentas, prieš saužudys-tę, pasižymėjo savo knygutėje viešbučio planą ir pats įrašė nurodymus, kaip atlikti tą saužudystę. A. E. Brahms buvo matematikos studentas, jis studijavo Clark Universitete, o pas-kui persikėlė į Boston University.

NEGRAI KLUBE

Klube pasirodė du negrai svečiai. Ar jie buvo negrai, ar tikrai tamsiai ap-sviestose salėje atrodė pa-našūs į negrus, negalėjau pasakyti. Bet tarpe svečių kilo spėjiojimų, ar lietuviai sunegretė, ar negrai sulie-tuvėjo? Reikalą išaiškino ponas Grevis. Jis manda-giai svečiams išaiškino, kad dėl negrų pasirodymo klube nuopelnas priklauso "Keleiviui," kuris rėmęs į pirmininkus ne ji, bet kitą žmogų, o tas žmogus, buda-mas Floridoj, ir padarė tą trikską, kad klubo svetainėje pasirodė negrų.

Kadangi "Keleivis" nei negrų nei kitų svečių į klubą nekviečia, tai laikraščiu skiriama garbė dėl negrų pasirodymo klube, yra visiškai nepelnyta. "Negrų klausimas" klube taip ir lieka neišspręstas.

Reporteris.

PALIAUBŲ DIENOS DIDELIS PARADAS

Paliaubų dienos minėjimas šiais metais buvo daromas pirmadienį. 15,000 karo veteranų tą dieną žygiavo Bostono gatvėmis, 200,000 stebėtojų šalygatviuose juos sveikino.

Bostono Miestas Turės Modernią Turgavietę

Massachusetts Market Authority skelbia, kad Bostone bus nepoigo pastatyta moderniška turgavietė, kurioje bus vietos 309 did-menų prekybos firmoms ir 126 vietos ukininkų pro-dukams pardavinėti. Nau-joji turgavietė vėliau pa-keis perankėtą Faneuil Hall turgavietę. Naujosios tur-gavietės įrengimas kainuos virš 25 milijonų dolerių. Turgavietė negreit bus baigta statyti, bet pirmieji pirkliai į ją susikraustys jau po šešių mėnesių.

NOMINACIJOS LIET. PILIEČIŲ DRAUGIJOS

Ši ketvirtadienį So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos narių visuotiname susirinkime vyks kandidatų nominacijos į draugijos valdybą ir direktorius. Balo-tai su pasiulytais kandi-datais bus išdalinti balsavimo vietoje. Balsavimas eis nuo 7 val. vakaro iki 9:30.

GREENFIELD SLA KUOPOS NOMINACIJOS

SLA 297 kuopos, Greenfield, Mass., nominacijos į SLA Pildomosios Tarybos urėdus įvyko lapkričio 11 d. Nominuoti: prezidento vietą F. J. Bagočius—20 balsų, W. F. Laukaitis—nieko; P. Dargis į vice-prezidentus—16 balsų; Dr. M. J. Vinikas į sekr.—20 bal-sų; išdo globėjais: E. Mi-kužiūtė—18, Maceina—19; dktaru kvotėju Dr. S. Bie-žis—20 balsų.

Narys.

Bostono Kandidatai į SLA Pildomąją Tarybą

Massachusetts apskričio SLA kuopų suvažiavimas indorsavo į SLA Pildomąją Tarybą šiuos kandidatus: į pirmininko vietą adv. K. Kalinauską, į išd. vietą inž. A. Čapliką ir į išdo globė-jaus J. Arlauską ir S. C. Budvitį.

LIETUVIŠKA MUZIKA PAS BLINSTRUBĄ

Šį antradienį ir kitais an-tradieniais pas Blinstrubą So. Bostone bus galima gir-dėti lietuvišką šokių muzi-ką, kurią orkestrui parupi-no southbostoniškis muzi-kas C. Kinderis.

Šeškas Atėjo į Muves

Iš Stratford, Conn., pra-neša, kad ten į muvių teat-rą atėjo šeškas ir visą pro-gramą sujaukė. Vienas sve-čias atbėgo pas durų prie-vaizdą ir pasakė, kad jis glostęs "minkštą, šiltą gy-vuliuką," manydamas, kad tai yra katinas, bet pasiro-dė, kad tai buta skunkės. Durų prievaizdą pasakė te-atro vedėjui Alfredui Pic-kui, tas sulaukė muvių pro-gramą, paprašė svečius iš-eiti laukan, pašaukė polici-ninką, kuris skunkę tikrai atrado saldžiai bemiegan-čią po viena gėdyne. Poli-cininkas gyvuliuką pažadi-no ir labai mandagiai išsi-vedė lauk. Tada svečiai vėl suėjo į teatrą ir toliau žiūrėjo programą.

TRAUKINIŲ NELAIMĖJ UŽMUŠĖ 21 ŽMOGŲ

Lapkričio 12 d. prie Evanston, Wyo., įvyko dve-jų keleivinių traukinių susi-durimas. Vienas greitasis traukinys įvažiavo į kitą bėgiuose stovintį traukinį. Nelaimėje žuvo ne mažiau, kaip 21 žmogus, o gal ir 27. Nelaimė įvyko dėl pu-gos, kuri siautė Wyoming valstijoje.

Nauja Anglų Valdžia Denacionalizuos Plieną

Anglijos parlamentas pri-tarė W. Churchill vyriausy-bės programai, kuri numa-to plieno pramonės grąžini-mą privatiniams kapitalis-tams. Kada "denacionali-zacija" bus įvykdyta, dar nėra žinoma.

Žiūrėjo į Mergaitę, Gavo 2 Metus Kalėjimo

Yanceyville, N. C., grand jury svarsto ar apkaltinti vieną 44 metų negrą uki-ninką, kuris "keistai žiūrė-jęs" į vieną 17 metų baltą mergaitę. Vienas teismas tą negrą jau buvo nuteisęs kalėti du metus, buk tai už norą mergaitę išprieivartau-ti, nors mergaitė sako, kad negras tikrai "foniškai" į ją "žiūrėjęs." Negras M. Ingram sakosi tikrai žiūrė-jęs į Miss W. J. Boswell, bet kas iš to?

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU

Aiškiai išdėstyti piliety-bės įstatymai, su reikalin-gais klausimais ir atsaky-mais anglų ir lietuvių kal-bomis.

1. Kas gali būti Jungti-nių Valstijų piliečiu ir kas negali.
2. Kada pirmutiniai po-pieriai nereikalingi.
3. Kada penkių metų iš-buvimas Jungtinėse Valsty-bėse nereikalaujamas.
4. Kaip išsiimti pirmuo-sius popierius.
5. Kaip išsiimti antruo-sius.
6. Kokių klausimų apli-kantas gali būti klausinėja-mas ir kaip į tuos klausi-mus atsakyti.
7. Kas reikia žinoti pa-davus aplikaciją.
8. Kokie bus reikalingi liudininkai.
9. Ką reikia žinoti ei-rant pas kvotėją paskutinių popierių.
10. Istoriniai faktai, ku-riuos reikia žinoti.

Knygelės kaina su pri-siuntimu 25c. Gaunama "Keleivio" knygyne.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio Korp. pro-grama per buvusią stotį WBMS, kuri dabar vadina-si stotis WHEE, 1090 kilo-cycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte sekmadienį, bus se-kanti:

- 1—Falcons Orkestra.
- 2—"Pas Motulę Augau"
- 3—Magdutės Pasaka.
- 4—Po programos prašome parašyti laiškėlių ar atvirutę į stotį WHEE, Lithuanian Program, 35 Court St., Bos-ton, Mass., o biznio reika-lais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Bos-ton 27, Mass.

Steponas Minkus.

Skautų Gerasis Darbelis

Bostono skautų vietinin-kijos "lapinų" burelio skautų iniciatyva yra ren-kamos aukos Diepholzo (Vokietijoje) vienintelės lie-tuviškos gimnazijos skau-tams. Norima nors kiek praskaidrinti beartėjančias šventes savo broliams skau-tams.

—Ld.

LIETUVIŲ MELODIJOS VALANDA

Populiariškos Radio Programos

Sekmadienio rytais nuo 11 iki 12 val. iš stoties WTAO, 740 klc.

Biznio reikalais kreipkitės: 409 W. Broadway, So. Boston Arba telefonuokit: SO 8-0520

PARSIDUODA

So. Boston, 3 seimų namas, 4-4-5 kambariai, baltos sinkos ir pečiai, laisvas butas pirkėjui, kaina \$5,000, So. Boston, 2 seimų namas, 7-4 kambariai, centrinis šildymas, vonios, baltos sinkos ir pečiai, laisvas butas pirkėjui, kaina \$5,000.

So. Boston, veikianti užkandinė (lunchroom) su visais įrengimais, kaina \$1,000.

City Point, 3 seimų namas, 5-5-5 kambariai, vonios, mėnėsines pajamos iš trijų butų \$95, pajamos iš dviejų butų dengia visas namo iš-laikymo išlaidas, kaina \$6,400.

City Point, 3 seimų namas, 5-5-5 kambariai, visi modernūs įrengimai, mėnėsines pajamos \$125, laisvas butas pirkėjui, kolonialinis stilius, prie pajuriu, prasomoji kaina \$15,000.

Visais reikalais kreipkitės: B. Mikonis, 545 E. Broadway, So. Boston, Mass. Phone: SO 8-0605.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Padėkos Dienos proga š. m. lapkričio (November) 23 d. į So. Bostoną atvyksta iš Phila-delphijos žymus liet. pamoksi-ninkas, Ant. Talačka, kuris lai-kys linksmy žinių—Evangelio-jus susirinkimus: penktadienį, 23 d. 7 val. vak., šeštadienį, 24 d. 7 val. vak. ir sekmadienį, 25 d. 11 val. ryto, E. 4th ir Atlantic St. kampas, pamaldų name, So. Bostone.

Visi lietuviai yra maloniai kviečiami atsilankyti. Privai-žuoti galima visais City Point tramvajais. Išlipni ant Broad-way ir Dorchester St. kampo. Atėję nesigailėsit!

Rengėjai.

LIETUVIS PERKA DŽIONKĄ Juozas Sinkevičius

Praneškit jam ką turit. Jis nu-pirks ir pasims kada tik jums pa-rankiau, popiet ar vakare. Telefo-nuokit: SO 8-8343.

Barbernė Pardavimui

Barbernė randasi So. Bostone, ad-resu 34 W. Broadway. Biznis gerai įsidrįbtas. Parduodama dėl savini-ko nevesikatos. Kreiptis į F. R., 320 E St., So. Boston.

4TH ST. JUNK SHOP

171 W. 4th St., So. Boston
Pranešam, kad mokam po 5c svarui skudurų. Duodam gerą kainą už seną popierą, kardančią ir knygas. Ir aukš-čiausios kainos mokamos už varį, žalvarį ir šviną, ir taip už geležį bei geležinius pečius.

Telefonuokit SO 8-9117 ir klauskit: Myer.

VAISTAS "AZIVA"

1—Vaistas nuo nudegimo ir nuo nušutimo vandeniu.
2—Vaistas nuo atdarų žaizdų—mostis.
3—Akių vaistas.
4—Vaistas nuo kojų niežėji-mo, pirštams, tarpupirštams ir papirštams.
5—Vaistas nuo galvos niežė-jimo.
6—Vaistas nuo kosulio. Greit pagelbsti.
7—Vaistas nuo inkstų skau-dėjimo.

Reikalaukite šitų vaistų pažymėtais numeriais. Kaina už kiekvieną numerį \$1.00. Pini-gai, čekis ar money orderis iš kalno. Adresuokit: (51-1) Joseph Machinskas, 295 Silver Street, South Boston 27, Mass.

PARDAVIMUI

Vienas kitchen gray kombinac-pečius su oil burneriu—\$35. Vienas geras gaminis pečius—\$5. Du ko-periniai boileriai, tank pressure, po \$7. Vienas koperinis boileris, city pressure, beveik naujas—\$40. Kreip-tis į—

D. E. Olsen, 127 Capen St., Dorchester, Mass. Tel. BL 8-2281.

APSIDRAUSK NUO LIGOS IR NELAIMES

Už \$12 per metus gausi ligoje

\$25 pašalpos savaitei

Visais insurance reikalais kreipkitės į: (n35)

BRONIS KONTRIM

598 East Broadway

South Boston, Mass.

Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

Lietuviška Aptieka

Savininkas H. CABIT

100 Dorchester Street

SOUTH BOSTON

Tel. SO 8-4149

Turim visokių vaistų. Siunčiam net Europon. Kalbam lietuviš-kai. Patarnavimas mandagus; kainos nebrangios. Gyvename čia jau 20 metų.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 3 iki 4

ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Telefonas: SOUTH Boston 1230

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway

SOUTH BOSTON, MASS

Office Tel. SO 808-0948

Res. 87 ORIOLE STREET

West Roxbury, Mass.

Tel. Parkway 7-0402-M.

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto

495 COLUMBIA ROAD

arti Upham's Corner

DORCHESTER, MASS.

Ar Žinot Kur Ką Gauti!

Mes pranešam, kad turime nu-sų krantovėjų visokių mašinų iš-randavojimui, kaip tai Floor San-ders, Wall Paper Removers, Boat Sanders ir kitų. Taipgi turime vi-sokių pentų, varnių, sienoms po-pieriu, plumbing, elektros reikme, ir Pristatymas veltui. Kreipkitis

Flood Sq. Hardware Co.

A. J. ALEKNA, Prop.

628 E. Broadway, So. Boston

Tel. SO 8-4148

J. L. Pašakarnis OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:

Nuo 9 ryto iki 7 vakaro

Seredomis:

Nuo 9 ryto iki 12 diena

447 Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Vartoja vėliausios konstrukcijos

X-RAY Aparatą

Pritaiko Akinus

VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8

534 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS-TYTOJAI (Insured Movers)

Pirkrausom čia pat ir i to-limas vietas.

Saugi priežiūra, kaina prieinama

826 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

Tel. South Boston 8-4618